GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

...BOTA 8 GRUDNIA 2001 ROKU TEL./FAKS (069) 66 07 252 NR 142 ◆ CENA 6 Kč

ZE ŚWIATA

■ Kandahar - ostatni bastion talibów - poddał się wczoraj rano; obecni na miejscu żołnierze talibańscy, którym szef przyszłego rządu Afganistanu Hamid Karzaj obiecał amnestię, zaczęli składać broń. Po przejęciu miasta siły afgańskie niebawem schwytają przywódcę talibów, mułłę Mohammada Omara - zapowiedział rzecznik koalicji antyterrorystycznej, Kenton Keith. Według niego, Omar nadal znajduje się w mieście.

■ Izraelskie samoloty F-16 zbombardowały główną kwaterę palestyńskiej policji w Gazie. Jak podało dowództwo armii Izraela, w budynku znajdowały się zakłady zbrojeniowe, w których wytwarzano pociski moździerzowe.

...zaleństwa panny Ewy" według Kornela Makuszyńskiego to kolejna propozycja ...ceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, której premiera odbędzie się dziś o godz. ...0 w Cz. Cieszynie. W roli tytułowej wystąpi Patrycja Czerwiec (na zdjęciu). ...ada przypomnieć, że po spektaklu odbędzie się w sali prób „B" koncert pol...kiego zespołu AKURAT, którego liderem jest Tomasz Kłaptocz, były aktor Sceny ...kiej, który niedawno wcielił się w rolę Konrada - Gustawa w „Dziadach" Adama Mickiewicza. Serdecznie zaprasza dyrekcja teatru i kierownictwo Sceny Polskiej.

Fot. TC - WIESŁAW PRZECZEK

TRZYNIECKA 2. PSP UCZCIŁA JUBILEUSZ WSPANIAŁĄ REWIĄ

Na sto pięć i na sto dwa

TRZYNIEC (kor) - Sala trzynieckiego Domu Kultury „Trisia" pękała w środę wieczorem w szwach. Liczni goście (wśród nich m.in. konsul generalny RP w Ostrawie Marek Masiulanis, wicehetman okręgu morawsko-śląskiego Zdzisław Wantuła, wiceburmistrz miasta Věra Palkovska, inspektor Kazimierz Worek, dyrektorzy zaolziańskich szkół), ale przede wszystkim rodzice i krewni uczniów oraz absolwenci tutejszej 2. PSP przyszli obejrzeć wspaniałe widowisko pn. „Rewia na 105" z okazji jubileuszy 35-lecia szkoły i 70 lat od przyznania Trzyńcowi praw miejskich.

Jubileuszowy program szkoły przygotowali z uczniami dyrektor Roman Wróbel (wcielił się m.in. w postać św. Mikołaja) oraz nauczyciele Halina Kowalczyk, Anna Jeż i Kazimierz Cieślar. Największymi brawami nagrodzono w środę dwójkę konferansjerów, Gabriela Kopecia i Alberta Černego. Radzili sobie wspaniale zarówno po polsku, jak i po... czesku. W pierwszej bowiem części chłopcy zabawili się w czeskiego wiceministra oraz jego sekretarza, których zadaniem jest podjęcie decyzji w sprawie listu trzynieckich radnych, proszących o przyznanie Trzyńcowi praw miejskich.

Nie było jednak pustego gadania, dialogi były dowcipne, przeplatane zarówno występami grupy klaunów, jak i śpiewem, muzyką, tańcami, wierszami. Folklor cieszyński zaprezentowały w pierwszej części np. przedszkolaki, ich starsi koledzy czeską polkę, krakowiaka i tańce słowackie, był mazurek Fryderyka Chopina w wykonaniu Michała Šupáka.

Drugą część rozpoczął występ byłej absolwentki szkoły, wiolonczelistki Doroty Blahut, dzisiaj członkini coraz popularniejszego duetu „Tara Fuki". Po niej zaprezentowali się jej młodsi koledzy w bloku pn. „Przeboje sto piątki". Zaśpiewał zatem solidny zespół „Sowy", soliści Jan i Mirka Pietrowie, Albert i Karolina Černi, Filip Gleta, G. Kopeć, Daniel Młynek, Ewa Sajdok, Ewa Borska... Na brak wspaniałych wokalistów nie może trzyniecka „dwójka" narzekać...

Gorącymi oklaskami nagrodzono też występ szkolnego „Kabaretu na jednej nodze" oraz finałowego poloneza, który zgromadził na scenie wszystkich wykonawców oraz autorów i reżyserów programu... Choć była to „Rewia na 105", trzyńczanie spisali się, jak zwykle, na sto dwa...

LITERACKI SŁOWNIK PÓŁNOCNYCH MORAW I ŚLĄSKA

Z polskimi autorami

OSTRAWA (mro) - Uwieńczeniem czterech lat badań zespołu krytyków literackich pracujących pod kierunkiem Ivy Málkowej i Svatavy Urbanowej z Instytutu Studiów Regionalnych Uniwersytetu Ostrawskiego stało się wydanie „Słownika literackiego północnych Moraw i Śląska (1945-2000)". Oficjalnej prezentacji tej wyjątkowej pozycji leksykonowej dokonano wczoraj w księgarni „Librex" w Ostrawie.

Wyjątkowej - bowiem odbija literacką (w tym publicystyczną i etnograficzną) rzeczywistość naszego regionu do granicznej daty 31 grudnia 2000 roku, nie wprowadza podziałów ideologicznych, za jedyne kryterium przyjmując jakość twórczości, po raz pierwszy też uwzględnia twórczość autorów polskiej mniejszości narodowej.

Wśród 284 haseł, z których każde pomieszcza notkę biograficzną, zarys twórczości ukazany w szerokim kontekście literatury i bibliografię (wraz z wydawnictwami) są aż 33 hasła poświęcone twórcom zaolziańskim. „Bez względu na to, czy ich prace były publikowane po czesku, czy po polsku" - powiedziała na konferencji prasowej Svatava Urbanowa.

Ciąg dalszy na str. 2

...REWITALIZACJI TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH

...runt to grunt!

...TRAWA (mro) - Bez zastrzyku kapitałowego, bez nowoczesnych roz...ań legislatywnych i bez zachęt podatkowych nie da się rozwiązać ...lemów związanych z przywróceniem do życia terenów zdegradowa...h przez przemysł. Do tych wniosków doszło blisko 100 ekspertów ...lski, Słowacji, Węgier, USA, Belgii oraz Republiki Czeskiej, którzy ...m tygodniu obradowali w ostrawskim hotelu „Imperial".

...Wymianie doświadczeń towarzy...a wola zainaugurowania współpracy ...gicznej. Najbardziej zaawansowa... przemianach specjaliści Pittsburga ...li obradujących ze swoimi dwu...nletnimi doświadczeniami. Mimo, ...one imponujące, to jednak nie da...ę wprost zastosować do postsocja...cznych warunków, brak jest bo...m u nas sieci firm developerskich ...mujących się poszukiwaniem in...rów i sprzedażą gruntów), istnieje ...mały nacisk opinii publicznej, ma...zainteresowanie władz tak central...ch (które nie widzą interesu w inwes...niu w tereny poprzemysłowe bądź ...enia się z sektorem prywatnym ry...em inwestorskim), jak i municypal...ch, wśród których dominuje stereotyp ...fikujący te tereny jako nieatrakcyj... pomimo (zazwyczaj) ich centralne...sytuowania. W dodatku, jak dodał ...dstawiciel firmy developerskiej ...sburga: „W RC macie zbyt wygó...ne ceny ziemi - Amerykanie nie są ...eresowani w inwestowanie w czes... tereny poprzemysłowe".

Efektem konferencji, która uzyskała wsparcie Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego oraz Heinz Endowments z Pittsburga, będzie studium porównawcze na temat możliwości zagospodarowania terenów poprzemysłowych w Ostrawie, Katowicach, Miszkolcu i Koszycach.

▲ *Konsul generalny RP w Ostrawie Marek Masiulanis wcielił się w czwartek w rolę św. Mikołaja.*

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

– Sponsorowi najbardziej podobał się wiersz o margarynie.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

WYJĄTKOWA MISJA KONSULA GENERALNEGO

Rózg nie trzeba!

NYDEK (mro) - Gorące „Taak!" odpowiedziało Markowi Masiulanisowi, konsulowi generalnemu RP w Ostrawie, gdy pytał dzieci z polskiego przedszkola w Nydku, czy ma na bok odłożyć rózgi. W czwartek bowiem polski dyplomata udał się w swoją doroczną „mikołajową" misję.

Odwiedził Andrzeja, Miriamkę, Pavlika oraz Elunię z polskiego oddziału czeskiego przedszkola w Nydku. Dzieci powitały go recytacjami wierszy o świętym Mikołaju, których nauczyły się pod kierunkiem nauczycielki Krystyny Kopeć. W nagrodę za dobre sprawowanie i solidną pracę „Mikołaj" przyniósł im piękne zabawki. Część oficjalna nie trwała zbyt długo - czwórka od razu puściła się do zabawy...

PYTANIE DO

Piotra Lipki,

prezesa Komisji Statutowej Kongresu Polaków w RC:

■ ■ Powstanie Komisji, która ma za zadanie opracować projekt nowego statutu Kongresu, było jednym z postulatów Zgromadzenia Ogólnego w 1999 r. Jak podsumowałby pan ostani rok jej pracy?

- Wiadomo, że statut - nawet najlepszy - sam nie rozwiąże wszystkich problemów naszego życia społecznego i organizacyjnego. Niemniej jednak jest on wymaganym ustawowo dokumentem, który określa zasady i ramy działań organizacji i powinien określać je tak, by organizacja mogła rzeczywiście dobrze funkcjonować. Komisja nawiązała do działań z roku poprzedniego, kiedyśmy gromadzili i analizowali informacje o potrzebach i oczekiwaniach naszego społeczeństwa. Zebrane ankiety wypełnione przez obywateli i polskie organizacje zostały zanalizowane i przedyskutowane. Wysunięte wnioski wzięliśmy pod uwagę w projekcie statutu, który był opublikowany na łamach „GL". Na tej podstawie wpłynęły kolejne uwagi i propozycje, które zostały ponownie rozpatrzone. Wykorzystaliśmy je częściowo przy formułowaniu brzmienia konkretnych punktów statutu. Ten etap został zakończony na wtorkowym posiedzeniu. Ostateczny projekt będzie omawiany na sejmikach w poszczególnych gminach. Celem jest przygotowanie przyjęcia nowego brzmienia statutu na Zgromadzeniu Ogólnym wiosną przyszłego roku. Przed nami jeszcze praca nad projektem nowego regulaminu wewnętrznego - przepisu wykonawczego do statutu Kongresu. Ten tekst przekażemy na ostatnim posiedzeniu Rady Przedstawicieli w bieżącej kadencji. **(db)**

...POGODA

SOBOTA - Zachmurzenie zmienne, ...żliwe przelotne opady śniegu. Temperatura w dzień od -3 do 1 st., nocą od ...do -7 st. C.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK ...Zachmurzenie umiarkowane, w poniedziałek wzrastające do dużego, możliwe ...opady śniegu. Temperatura w dzień od -...do 0 st., nocą od -3 do -7 st. C.

ISSN 1212-4222

01142

771212 422065

EUROREGIONALNE SEMINARIUM DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Kłopoty znane od lat...

Przedstawiciele pięćdziesięciu małych i średnich polskich firm reprezentujących przede wszystkim branżę budowlaną i meblarską oraz trzydziestu dwu czeskich firm spotkali się w ub. poniedziałek w Ustroniu na euroregionalnym seminarium dla przedsiębiorców, zorganizowanym przez Regionalną Izbę Handlu i Przemysłu w Bielsku-Białej, Delegaturę Cieszyńską oraz Czesko-Polską Mieszaną Izbę Handlową w Ostrawie. Seminarium zostało dofinansowane przez Unię Europejską w ramach Programu Współpracy Przygranicznej PHARE kwotą tysiąca euro. Celem seminarium było przeszkolenie przedsiębiorców w dziedzinach prawnej, podatkowej, celnej.

Na inaugurację seminarium przybył m.in. senator RC Emil Škrabiš (który jest senatorem sprawozdawcą nowej ustawy celnej), poseł RP Jan Sztwiertnia (zastępca przewodniczącego Komisji Integracji z UE), konsulowie handlowi RC w Katowicach Rudolf Opatřil oraz RP w Ostrawie Marian Ozimek, przedstawiciele czeskich i polskich organów Euroregionu „Śląsk Cieszyński" Václav Laštůvka oraz Bogdan Kasperek, burmistrz Cieszyna Bogdan Ficek.

„Nie można liczyć na to, że Warszawa i Praga zrobią wszystko za nas. Musimy wywierać pozytywny nacisk na negocjujących warunki przystąpienia naszych krajów do Unii" - powiedział, inaugurując obrady, Jan Solich, prezes Regionalnej Izby Handlu i Przemysłu w Bielsku-Białej.

Ciąg dalszy na str. 3

PEZETKAOWCY W KARPĘTNEJ NA SWOIM

W miastach o budżecie

TRZYNIEC (db) - Jednym z punktów ostatnich w tym roku obrad przedstawicielstwa było, jak poinformował naszą gazetę członek rady miasta Jerzy Möhwald, przyjęcie budżetu miasta na 2002 r. Został on uchwalony jako zrównoważony, a zaplanowane dochody oraz wydatki miały by się zmknąć sumą niespełna 500 mln koron.

„Poza tym uchwaliliśmy m.in. brzmienie rozporządzenia miejskiego dotyczącego segregacji i likwidacji odpadków" - dodał J. Möhwald. „W ramach tego dokumentu określona została wysokość opłaty za wywożenie śmieci z gospodarstw domowych. Wyniesie ona 420 koron od osoby rocznie. Zwolnione od opłat będą osoby wykonujące zasadniczą służbę wojskową lub odsiadujące karę więzienia. Kolejne grupy osób, które nie będą płaciły za tę usługę, to mieszkańcy miasta w wieku powyżej 80 lat oraz lokatorzy zarządzanych przez miasto domów opieki społecznej. Nie przeszedł natomiast wniosek ulg w opłatach dla studentów przebywających czasowo poza miejscem zamieszkania".

Trzynieccy samorządowcy uchwalili natomiast nieodpłatne przekazanie prawa własności budynku i parceli w Karpętnej MK PZKO. Chodzi o obiekt, który jest zagospodarowany przez miejscowych pezetkaowców, dotychczas jednak był własnością miasta. Warunkiem przekazania obiektu jest zachowanie w nim lokalu miejscowej biblioteki publicznej.

Na razie prowizorium

JABŁONKÓW (kor) - Również członkowie jabłonkowskiego przedstawicielstwa miejskiego zeszli się w czwartek na ostatnim w tym roku posiedzeniu. Głównym tematem obrad było omówienie i uchwalenie projektu budżetu miasta na rok 2002.

„W przyszłym roku będziemy mieli do dyspozycji kwotę powyżej 90 mln koron" - poinformował „GL" wiceburmistrz Stanisław Jakus. „Muszę jednak od razu powiedzieć, że chodzi na razie o prowizorium budżetowe. Budżet zostanie ostatecznie przyjęty dopiero po uchwaleniu budżetu państwa przez parlament, czyli najprawdopodobniej w pierwszych tygodniach nowego roku".

Najwięcej uwagi chcą radni poświęcić w przyszłym roku przede wszystkim remontom dróg miejskich oraz oświetlenia publicznego - miasto wyłoży na te przedsięwzięcia mniej więcej dwa razy więcej niż w br. 800 tys. koron pochłonie ponadto remont budynków szkół, a zamierza też miasto kontynuować wymianę miejskich ciepłociągów przy ul. Bukowieckiej i Armii Czechosłowackiej.

DO TRZYŃCA ZJADĄ ZESPOŁY Z CAŁEGO ZAOLZIA

Folklor pod choinkę

CZ. CIESZYN/TRZYNIEC (kor) - Kierownictwo oraz tancerze Zespołu Pieśni i Tańca ZG PZKO „Olza" szykują się do tradycyjnego, piątego już Koncertu Świątecznego, który odbędzie się w trzynieckim Domu Kultury „Trisia" tuż przed świętami Bożego Narodzenia, w piątek 21 grudnia br.

Jak poinformowała „GL" kierowniczka organizacyjna „Olzy" - i jak zwykle główna organizatorka koncertu - Urszula Niedoba-Szczepaniak, świąteczne życzenia złożą ze sceny miłośnikom folkloru prawie wszystkie zaolziańskie zespoły. Zaprezentują się zatem w „Trisii" gospodarze - „olzianie", jak również „Skotnica", „Bystrzyca", „Suszanie", kapele „Olza", „Nowina" i „Polynica". Zrezygnowali w tym roku z uczestnictwa w koncercie mostecky „Górole", po raz pierwszy za to przyjęły zaproszenie zespoły „Oldrzychowice" i „Dolanie" oraz jabłonkowski chór „Gorol". A ponieważ chodzi o „półokrągły" jubileusz, gościem imprezy będzie też Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej z Cieszyna oraz jego Chór Jubileuszowy.

Bilety na koncert można zamawiać do czwartku 20 grudnia u kierowników wszystkich ww. zespołów i kapel (w tym także „Góroli") lub w Biurze ZG PZKO. „Chciałabym jednak zwrócić wszystkim naszym sympatykom uwagę, że na plakaty koncertu wkradł się błąd" - dodała U. Niedoba-Szczepaniak. „Koncert rozpocznie się nie o 16.30, ale o godz. **18.00**".

▲ *Św. Mikołaj ze swoją gromadką zawitał w czwartek również do najmłodszych mieszkańców Mostów k. Jabłonkowa. Spotkanie odbyło się w miejscowym Domu PZKO, a zorganizowała je mostecka parafia.* **Fot. DANUTA BRANNA**

Z polskimi autorami

Dokończenie ze str. 1

Znajdziemy więc w słowniku m.in. notki o Renacie Putzlacher-Buchta, Kazimierzu Kaszperze, Tadeuszu Wantule, Władysławie i Jacku Sikorach - i całej plejadzie naszych literatów. W opracowaniu zaolziańskich haseł pomogli autorkom słownika Irena Bogocz i Wilhelm Przeczek.

„Słownik jest odbiciem specyfiki naszego regionu, nawarstwiania się kultury czeskiej, polskiej, słowackiej, niemieckiej, żydowskiej, romskiej i greckiej" - dodała S. Urbanowa. „Jest też przejawem wzrostu zainteresowania kulturą Śląska, znacznie wykraczającym poza jego granice terytorialne".

Słownik wydany w nakładzie 2000 egzemplarzy będzie w połowie przyszłego roku opublikowany także w internecie (odpłatnie), a od stycznia jego autorki rozpoczną turnée po bibliotekach okręgu, by zachęcić czytelników i instytucje, a zwłaszcza szkoły, do korzystania z tego źródła.

ZUS informuje

Przedstawiciele Wydziału Rent Czeskich Oddziału ZUS w Nowym Sączu będą 12. 12. br. (środa) udzielać informacji zainteresowanym osobom, pobierającym świadczenia polsko-czeskie. Punkt informacyjny będzie czynny w godz. 11.00 - 15.00 na stanowisku 17 (parter) Inspektoratu ZUS w Cieszynie przy ul. Bielskiej 29. (r)

W BOGUMIŃSKICH KLASACH

Goście mile widziani

BOGUMIN (h) - W najmniejszej polskiej szkole podstawowej, a ściślej mówiąc - w bogumińskiej klasie PSP w Lutyni Dolnej - w św. Mikołaja zabawił się w czwartek dyrektor karwińskiej firmy „Katim", Karol Michalski.

„Przywieźliśmy dzieciom, podobnie jak w zeszłym roku, podarunki i słodycze. Było bardzo sympatycznie, uczniowie wraz z nauczycielką Wandą Kondziołka obdarowali nas z kolei własnoręcznie upieczonymi ciasteczkami. Recytowali też specjalnie dla nas wierszyki. Dowiedzieliśmy się, że w roku przyszłym minie 95 lat od założenia w Boguminie polskiej szkoły. Rozmawialiśmy o harcerstwie, jako że towarzyszyła nam dyrektorka PSP w Lutyni Dolnej, a zarazem naczelnik HPC Alicja Berki" - powiedziała redakcji Danuta Chlup z firmy „Katim".

■ ŁYŻKA DZIEGCIU

Wstydliwy temat

Bruksela jest to miasto zabytkowe, pełne wiekopomnych pamiątek, w tym siusiającego odważnie, bo prosto w ślepia gapiów, chłopaczka i trochę mniej ostentacyjnie siusiającej dziewczynki. Publiczne siusianie jest w tym starym grodzie czymś tak samo naturalnym, jak ustawianie się turystów w kolejkach po najlepsze na świecie wyroby cukiernicze czy smakowanie tej tejszej osobliwości, to jest piwa pa[...] wa z winem, podawanego nie w kuflu, lecz w glinianym dzbanku. Po prostu, co kraj to obyczaj.

U nas na przykład siusiać publicznie nie wypada, ale nasiusianie na kogoś w czterech ścianach gabinetu, pochlapanie go uryną obmowy przy każdym napotkanym przechodniu, o, to się już jak najbardziej pod naszą szerokością geograficzną mieści. Wiedzą o tym doskonale wszystkie nasze miłe pieski, które w euforii znakowania swego domniemanego terytorium tak się zapamiętały w oddawaniu moczu na drugich, że praktycznie zapomniały już sztuki zapinania rozporka. Co w porównaniu z zapominaniem przez naszą gastronomię sztuki dogadzania konsumentom nie jest może aż tak odpychające, ale powodów do rozkoszy [...] nadzwyczajnych nie daje.

W środę pofrunął do Brukseli pan Václav Klaus i zrobił tam rzecz z punktu widzenia folderów turystycznych całkiem naturalną. Wstał i nasiusiał całej wycieczce prosto w twarz. Powiedział mianowicie na forum Rady Europy, czyli czegoś w rodzaju parlamentu kontynentalnego, żeby sobie dało spokój z rozszerzaniem Unii Europejskiej kosztem ograniczania i minimalizowania kompetencji organów przedstawicielskich w państwach członkowskich. I proszę, co się stało. Zamiast braw i pamiątkowych fotek z tak udanego występu na pa[...] lasa zebrał ciężkie pomruki niezadowolenia i nagany.

Tymczasem pan Klaus nie zrobił nic takiego, co nie mieściłoby się w panoramie brukselskich zabytków. Stanął też dokładnie w tym samym rozkroku, w jakim prezentował się w czasach szefowania czeskiemu gabinetowi z woli większości parlamentarnej jego ODS. Wtedy, podobnie jak teraz, również był rzecznikiem silnej, by nie rzec autokratycznej, nie liczącej się z wolą obywateli izby przedstawicielskiej państwa „narodowego". Ale gdy któryś z felietonistów „GL" zwrócił na to uwagę, pisząc o „kuloodpornej twierdzy parlamentu" urągającej poczuciu elementarnej przyzwoitości wyborców, został przez naszych tak dokładnie obsiusiany po kątach, że musiał z dalszych odcinków zrezygnować.

Osobiście podziwiam pana Klausa za odwagę i konsekwencję. Bo, w odróżnieniu od naszych siusiających chłopaczków, którzy sikają się tylko przed zaufanymi, był zdolny zrobić to publicznie. **POKRAK**

■ GŁOSY ■ OPINIE ■

A teraz ja odpowiem!

W imieniu wszystkich czytelników stojących po mojej stronie barykady (a jaka to strona, napiszę zaraz) oraz w imieniu swoim chciałbym wszystkim inżynierom, doktorom, prezesom i bliżej nieokreślonym osobom wręczyć nieistniejącą nagrodę za głosy, opinie i polemiki w sprawie hotelu „Piast".

Co mnie obchodzą Państwa wytłumaczenia, wzajemne oskarżenia i pomówienia. To Wasze podwórko. Myślę, że przeciętny czytelnik tej gazety wie, iż „Piast" był nasz, a teraz odbywa się w nim handel. A to ciągłe przerzucanie winy z jednego na drugiego nam, zwykłym ludziom, którzy stracili część swej polskości, w niczym nie pomoże. Ten serial, chociaż jest długi i pełen akcji, to nie ma na tyle dobrego scenariusza, by obejrzeć kilka odcinków i wiedzieć, o co chodzi. Spotkajcie się przy jednym stole, topory waleczne pochowajcie w walizach.

Ja nie mam zamiaru oskarżać pojedynczej osoby bądź grupy, bo z tego, co czytam, wynika, że każdy z Państwa w jakiś sposób maczał w tym palce, chociażby obwiniając tego drugiego.

Dla mnie, prawie 21-letniego człowieka, jedno jest pewne. Mój rok jeszcze zdążył odebrać świadectwa dojrzałości w sali „Piasta". I było ładnie, dostojnie, tak, jak powinno być. Teraz wewnętrzny widok sali jest odrażający i nawet nie chce się wierzyć, że niespełna trzy lata temu odbyła się tam taka uroczystość.

DANIEL PUSZKIEWICZ, Hawierzów

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

UCZNIOWIE I NAUCZYCIELE ZAPRASZAJĄ

Co nowego w Akademii Handlowej?

Dyrekcja, nauczyciele i uczniowie czeskocieszyńskiej Akademii Handlowej zaproszą w najbliższą środę, 12 grudnia w godz. 8.00-16.00, wszystkich tegorocznych dziewiątoklasistów na tradycyjny Dzień Otwarty. W związku z tym jedna z członkiń grona pedagogicznego „handlówki", **inż. Krystyna Bonček**, postanowiła podzielić się z Czytelnikami „GL" informacjami o tym, co w szkole nowego:

„Akademia Handlowa w Cz. Cieszynie jest szkołą bardzo dobrze wyposażoną w technikę komputerową. Uczniowie mają do dyspozycji cztery klaso-pracownie komputerowe - jedna z nich służy do nauki szybkiego pisania metodą wicemistrza świata, pana Zaviačiča, trzy kolejne służą do nauki informatyki i są podłączone do internetu. Dzięki swemu wyposażeniu i fachowej kadrze nauczycielskiej Akademia Handlowa spełniła w tym roku wszystkie warunki do uzyskania akredytacji do przeprowadzania testów ECDL.

ECDL, czyli European Computer Driving Licence, to obiektywna, międzynarodowo uznawana metoda sprawdzania umiejętności posługiwania się techniką informatyczną. Uczniowie AH od roku 2002 mają więc możliwość uzyskania certyfikatu ECDL, czyli tzw. „komputerowego prawa jazdy". Chodzi o zestaw siedmiu testów - jednego teoretycznego z podstawowych pojęć informatycznych oraz sześciu testów praktycznych, które potwierdzają umiejętność obsługi komputera PC oraz pracy z powszechnie używanymi aplikacjami, jak np. edytor tekstowy, kalkulator tabelkowy, bazy danych, prezentacje itp. Do każdego z egzaminów uczniowie Akademii Handlowej są przygotowywani m.in. na lekcjach informatyki. Uczeń może zdawać egzaminy jednorazowo lub po częściach.

Certyfikat ECDL jest świadectwem kwalifikacji komputerowej uznawanym we wszystkich krajach Unii Europejskiej, a także w Kanadzie i USA. Właściciel tego dokumentu jednoznacznie podnosi swoją kwalifikację fachową, a więc zwiększa swoje możliwości na rynku pracy. Szkoła uzyskała też status ośrodka szkoleniowego w programie Ministerstwa Szkolnictwa RC »Technika informatyczna w szkołach«. W ramach projektu przebiega obecnie kurs podstaw obsługi komputera dla nauczycielek przedszkoli i szkół podstawowych. Po nim przyjdą następne...".

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ■

Starsze od piramid?

Ekspedycja badająca przy pomocy miniaturowej łodzi podwodnej dno morskie u wybrzeży Kuby potwierdziła w czwartek odkrycie pod powierzchnią oceanu kamiennych struktur pochodzących sprzed kilku tysięcy lat.

Poszukiwacze z kanadyjskiej firmy badawczej powiedzieli, że sfilmowali latem ruiny domniemanego „zaginionego miasta" u wybrzeży półwyspu Guanahacabibes na zachodnim krańcu wyspy. Ekipa tłumaczyła, że nie w pełni na razie rozumie charakter odkrycia i planuje powrót w styczniu na dalsze badania.

Według badaczy, tajemnicze struktury, odkryte na głębokości 650 metrów i wyglądające jak teren miejski, mogły być zbudowane co najmniej 6 tys. lat temu. Oznaczałoby to, że są o 1500 lat starsze od egipskich piramid. Podwodne odkrycie może być dowodem, że Kuba była kiedyś połączona z kontynentem amerykańskim przez wąski przesmyk z Półwyspu Jukatan - uważają naukowcy.

Kontrowersyjny »Mojżesz«

Przyjęty w czwartek przez włoski rząd plan ratowania Wenecji, nazwany „Mojżesz", wzbudził szereg kontrowersji. Projekt zakłada zbudowanie podwodnych śluz, podnoszonych, by ochronić miasto przed wysokim przypływem. Gigantyczne koszty (2,6 mld USD) „Mojżesza" i zdaniem włoskich Zielonych jego wątpliwa skuteczność skłoniły to ugrupowanie do oskarżenia premiera Silvio Berlusconiego, że spłaca w ten sposób dług rodzinie Agnellich. Firmy należące do Agnellich, właścicieli FIATA, są głównym udziałowcem Konsorcjum „Venezia Nuova", które ma być realizatorem projektu.

Projekt zakłada zbudowanie 79 podwodnych śluz grubości 5 metrów, szerokości 20 m i długości 30 m. Leżące na dnie morza śluzy będą podnoszone przy pomocy sprężonego powietrza, jeśli wysokość przypływu przekroczy 110 cm. W ten sposób powstanie tama chroniąca miasto przed zalaniem.

»007« pomoże Kadyksowi

Jasnowłosa Teófila Martinez, dyplomowana architekt i burmistrz hiszpańskiego Kadyksu na Costa de la Luz, odrzuciła propozycję zagrania w filmie z Jamesem Bondem. Rolę pielęgniarki opiekującej się rannym Pierce'em Brosnanem, grającym agenta 007, zaoferowano 53-letniej pani burmistrz, kiedy przyznała się, że jest wielbicielką Jamesa Bonda. Akcja najnowszego filmu z Bondem będzie się rozgrywać m.in. właśnie w Kadyksie. Teófila Martinez wprawdzie nie zamierza robić kariery aktorskiej, ale jest zachwycona 3,2 mln euro, które zarobi jej miasto dzięki rozpoczynającym się w marcu przyszłego roku zdjęciom do filmu z Bondem.

Święta bez klementynek

W tegoroczne święta Bożego Narodzenia w USA może zabraknąć klementynek, hiszpańskich owoców cytrusowych, które zdobyły popularność w okresie zimowym. Władze zakazały ich importu, aby zapobiec infekcji śródziemnomorskiej muchy owocówki, która uchodzi za jednego z najbardziej szkodliwych owadów w rolnictwie. Na polecenie rządu owoce mają być wycofane ze sklepów w 17 stanach. Klementynki albo zostaną zniszczone, albo przetransportowane do określonego miejsca.

Departament Rolnictwa USA oświadczył, że larwy owocówki znaleziono w hiszpańskich klementynkach w Maryland, Karolinie Północnej i Luizjanie. W Kalifornii bada się podejrzane dostawy w mieście San Jose.

MILION - TO LICZBA POTENCJALNYCH PACJENTÓW KARDIOCENTRUM

Pełna nowoczesność

Młody zespół lekarzy prywatnego Szpitala „Podlesie" w Trzyńcu-Podlesiu dał kolejny dowód na to, że żadna nowość w dziedzinach medycyny, w których się specjalizuje, nie jest mu obca. Ostatnio opanowali i do praktyki zabiegowej z powodzeniem wprowadzili światowy hit w zakresie tak zwanej angioplastyki lekarze kardiolodzy z tamtejszego Kardiocentrum. O jego walorach opowiedzieli podczas III Kardiodnia, którą placówka ta urządziła w piątek 30 listopada w DK „Trisia".

Jak już informowaliśmy, nowa metoda angioplastyczna, która zadomowiła się w „Podlesiu", polega na wprowadzeniu do dotkniętego miażdżycą tętnic wieńcowych naczynia sercowego rozszerzającego je balonika nie przez - jak dotąd - znacznie przez arterię udową, lecz przez nakłucie tętnicy nadgarstka. Zabieg ten - że tak powiemy - jest wprawdzie nieco trudniejszy dla lekarza, lecz dla pacjenta o wiele mniej uciążliwy. Po nim chory opuszcza salę zabiegową o własnych siłach, podczas gdy po angioplastyce wykonanej przez nakłucie w pachwinie tętnicy udowej zostaje unieruchomiony w łóżku na szesnaście godzin.

Zespołem kardiologów i współpracujący z nim średnim personelem medycznym kieruje ordynator Marian Branny. Podczas przerwy w sympozjum dr Branny udzielił nam kilku dodatkowych informacji.

■ ■ **Panie ordynatorze, dla kogo urządził ten Kardiodzień?**

- Dla lekarzy internistów, kardiologów i lekarzy praktycznych, którzy współpracują z naszym Kardiocentrum, tzn. posyłają do nas pacjentów na badania i zabiegi.

■ ■ **Skąd oni przyjechali?**

- Z całego Śląska Cieszyńskiego i trzech powiatów okręgu morawsko-śląskiego. Z regionu, który zamieszkuje ok. miliona obywateli. Inaczej mówiąc, są tutaj lekarze z mniej więcej 15 szpitali, a także kilkudziesięciu właścicieli prywatnych gabinetów lekarskich.

■ ■ **Czyżby chodziło o próbę zdyskontowania konkurencji w walce o pacjenta?**

- Dzisiejsze sympozjum pomyślane jako spotkanie robocze. Chcemy omówić problemy, które są na co dzień przedmiotem konsultacji telefonicznych z lekarzami przysyłającymi do nas swoich pacjentów.

■ ■ **Jak długa jest kolejka do Kardiocentrum?**

- Długość kolejki do badania koronarograficznego zależy od stopnia ważności tego badania. Jeżeli chodzi o pacjenta z ustabilizowaną formą choroby, to zapraszamy go po około trzech tygodniach od chwili zgłoszenia. Natomiast wszystkie stany nagłe, jak ostry zawał lub wyjątkowo dokuczliwa angina pectoris, czyli dusznica bolesna, badamy natychmiast.

■ ■ **I od razu ratujecie człowieka, udrażniając jego zatkane naczynia wieńcowe...**

- Tak. U nas jest zawsze - 24 godziny na dobę przez siedem dni w tygodniu - przygotowany do natychmiastowej interwencji dyżurny zespół lekarzy i pielęgniarek... Codziennie wykonujemy wcześniej zaplanowaną, określoną liczbę angiografii i angioplastyk, a jeżeli jest wyjątkowo niekorzystna pogoda, czyli - jak my to nazywamy - biometeorologiczna „trójka", to niekiedy do tego dochodzi dodatkowo 5-6 pacjentów ze stanami ostrymi.

■ ■ **Z tego wynika, że najlepsze rokowania ma człowiek ze świeżym zawałem, który od razu po wystąpieniu objawów znajdzie się u was. Jak nakłonić załogę karetki, aby zamiast do najbliższego szpitala zawiozła go na Podlesie?**

- To nie jest potrzebne, ani też nie ma sensu. Ból za mostkiem wcale jeszcze nie musi być objawem zawału czy anginy pectoris. Może on być spowodowany chorobą płuc lub blokadą kręgosłupa. A jeżeli taki przypadek zdarzy się we Wsecinie, Wałaskim Międzyrzeczu czy Opawie? Kto wtedy pokryje te nieuzasadnione koszty przewozu pacjenta i badań w Kardiocentrum? Schemat postępowania jest więc taki, że chorą osobę zbada najpierw specjalista w jej miejscu zamieszkania, a jeżeli stwierdzi, że wskazany jest zabieg w Kardiocentrum, wykonuje telefon do nas i konsultuje się z nami.

■ ■ **Co znaczy 98-procentowa skuteczność zabiegów angioplastycznych, o której pan był łaskaw wspomnieć podczas swego wykładu?**

- To mianowicie, że jeżeli skierowanych zostanie do nas stu pacjentów z zawałem serca, aby przeprowadzić u nich rekanalizację naczynia wieńcowego, to 98 opuści salę zabiegową z udrożnioną tętnicą, natomiast u dwóch pacjentów zabieg się nie uda.

■ ■ **To znaczy, że...**

- Że u tej dwójki zawał trwa nadal... Zawał może być różny. Może być lekki, może też być ciężki. Nawet z możliwością zejścia śmiertelnego.

■ ■ **Jaki los spotkałby waszych pacjentów, gdyby nie było Kardiocentrum?**

- Dostawaliby lekarstwo dożylne, tak zwaną trombolizę, która rozpuszcza będący przyczyną zawału skrzep. Śmiertelność przy tej metodzie leczenia waha się w granicach 10-15 procent.

■ ■ **Jak się dziś razem z uczestnikami sympozjum dowiedziałem, po leczeniu trombolizą w fragmencie tętnicy, gdzie wystąpił skrzep, pozostaje ślad w postaci wyraźnego zwężenia. Widać to było zresztą na zdjęciu rentgenowskim serca pacjenta, u którego kilka chwil temu pana kolega wykonał zabieg angioplastyczny.**

- Aby zapobiec ponownemu tworzeniu się skrzepu, zwężone miejsce należy mechanicznie rozszerzyć tzw. balonikiem lub stentem. Mechanizm powstania zawału polega na tym, że w przeciągu kilku lat wewnątrz naczynia wieńcowego odkładają się sklerotyczne złogi, na których górnej warstwie utworzy się skrzep, definitywnie zamykający przepływ krwi. Tromboliza rozpuści skrzep, ale nie tknie mas sklerotycznych, które tym samym grożą nowym zawałem.

■ ■ **Czy znana jest angina pectoris wywołana spazmem tętnic wieńcowych?**

- Jest taka przyczyna dusznicy bolesnej. Trudno ją jednak obiektywizować. O spazmie tętnic serca możemy mówić tylko wtedy, kiedy go zobaczymy na obrazie. Czyli w trakcie badania, podczas którego spazm się pojawi. Zjawisko to występuje głównie u palaczy.

■ ■ **Jak wyleczyć tę przypadłość?**

- Istnieje leczenie farmakologiczne. Ale warto wiedzieć, że spazmy naczyń wieńcowych nie są niebezpieczne, choć bywają bardzo bolesne.

■ ■ **Proszę mi powiedzieć, ile chorych w tym roku pana zespół przebadał i wyleczył.**

- W tym roku przeprowadzimy około trzech tysięcy angiografii naczyń wieńcowych oraz prawie 900 angioplastyk. Na dzień dzisiejszy zaliczyliśmy ich 855. Z tego niecałych 200 przeprowadzimy przez nadgarstek.

* * *

Jednym z uczestników trzynieckiego Kardiodnia był zastępca ordynatora oddziału chorób wewnętrznych i kardiolog w Szpitalu Górniczym w Karwinie-Nowym Mieście, Jan Bolek. Oto, jak skomentował fakt istnienia Kardiocentrum w Szpitalu „Podlesie":

- Jestem bardzo zadowolony, że tego rodzaju placówka powstała na naszym terenie. Ludziom, którzy spowodowali, że ono jest - byłemu i aktualnemu dyrektorowi „Podlesia" Romanowi Dudysowi i Markowi Potyszowi czy ordynatorowi Marianowi Brannemu - należy się głęboki ukłon i gorące podziękowanie. Podziwiam ich za to, że byli zdolni na Zaolziu, z dala od dużych klinik uniwersyteckich, powołać do życia swoje Kardiocentrum i zatrudnić w nim wysokiej klasy fachowców. Mieszkańcy tej ziemi zasługują na to, żeby mieć taki ośrodek, który ratuje życie. W to nikt chyba nie wątpi.

■ ■ **Jaki jest poziom tego centrum? Czy jest ono porównywalne z innymi ośrodkami?**

- Na pewno jest porównywalne. Do wyrażenia takiej, nie pozostawiającej cienia wątpliwości, opinii upoważnia mnie moje duże doświadczenie. Od lat przecież kieruję rokrocznie około setki swoich pacjentów na koronarografię i angioplastykę. Z trzynieckiego Kardiocentrum odchodzą bardzo zadowoleni, bez objawów chorób kardiologicznych. Ci lekarze są po prostu wspaniali. Oni nie tylko bardzo dobrze wykonują swoją pracę. Moi pacjenci chwalą ich też za ciepły stosunek do siebie... Powiedziałbym, że ten szpital jest doskonale zorganizowany. Pełna nowoczesność - na miarę początku XXI wieku.

KAZIMIERZ SANTARIUS

▲ *Ordynator MUDr Marian Branny (z prawej) podczas przerwy w sympozjum cierpliwie odpowiadał na pytania dziennikarzy, a także udzielał fachowych konsultacji lekarzom, którzy odsyłają do niego swoich pacjentów. Na zdjęciu - w rozmowie z MUDr. Janem Bolkiem.* **Fot. Autor**

PROJEKTY GOSPODARCZE REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW POMOCOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ W EUROREGIONIE „ŚLĄSK CIESZYŃSKI"

Po stronie polskiej zostało złożonych 77 projektów wnioskujących o przydział środków pomocowych Unii Europejskiej, a mających na celu rozwój współpracy w regionie przygranicznym. Z tego do realizacji zakwalifikowano 34 projekty, w tym tylko trzy z obszaru gospodarki. Natomiast po stronie czeskiej do realizacji zakwalifikowano 27 projektów, w tym zaledwie dwa z obszaru gospodarki.

„Z polskich trzech projektów jeden pod nazwą »Infobiznes« jest projektem własnym Euroregionu Śląsk Cieszyński" - **mówi Bogdan Kasperek, sekretarz polskiej części euroregionu**. „Drugi to projekt »Informatora firm budowlanych w Euroregionie Śląsk Cieszyński«, jedyny nie zwierciadlany projekt realizowany przez Fundację Inkubator Przedsiębiorczości z Jastrzębia. Oraz trzeci »Euroregionalne seminarium dla przedsiębiorców«. To jest przedsięwzięcie Regionalnej Izby Handlu i Przemysłu z Bielska-Białej i jej cieszyńskiej delegatury oraz Czesko-Polskiej Mieszanej Izby Handlowej w Ostrawie. Został dofinansowany niedużym grantem tysiąca euro z programu współpracy przygranicznej PHARE.

■ ■ **Jak jest pańska opinia, dlaczego tak małe jest zainteresowanie sprawami gospodarki w dziedzinie współpracy transgranicznej? Dominuje kultura i sport...**

- Jako euroregion sami próbujemy realizować pewne projekty o charakterze stricte bądź pośrednio gospodarczym np. „Infobiznes". Na pewno zaś robimy co możemy, by projekty gospodarcze promować. Przy podejmowaniu decyzji o dofinansowaniu, projekty o charakterze gospodarczym i turystycznym, mają bezwzględny priorytet i są najwyżej oceniane w stosunku do wszystkich pozostałych projektów. Sądzę, że barierą w ich wykorzystaniu przez podmioty gospodarcze jest fakt, iż o środki pomocowe może wnosić tylko organizacja non - profit, a nie podmiot gospodarczy. O środki może się starać tylko organizacja o charakterze non - profit, a więc działające w imieniu tych podmiotów samorządy gospodarcze, fundacje, stowarzyszenia bądź organizacje pozarządowe.

■ ■ **Przedstawmy te trzy programy realizowane obecnie ze środków pomocowych przyznanych w grantach z 1999 roku.**

- Oprócz euroregionalnego seminarium dla przedsiębiorców to „Funkcjonowanie dróg po wejściu do UE" - studium modelowe przekraczania granic po wejściu RC i RP do UE. Celem jest stworzenie wizji przyszłościowych układów komunikacyjnych. Nie tylko tam, gdzie znajdują się przejścia graniczne. Tak, by w momencie, w którym wejdziemy do Unii, nie okazało się nagle, że jesteśmy po prostu zakorkowani. Już dziś możemy stwierdzić, że w momencie, gdy zaniknie granica, dzisiejsze ciągi nie wystarczą. Drugi cel tego studium to stworzenie lobbingu na rzecz inwestycji drogowych w naszym regionie. Sukcesy już mamy, np. środki na modernizację układów komunikacyjnych w kierunku granic, mowa o przejściu w Lesznej (z jednej i z drugiej strony), zdobycie pieniędzy na poszerzenie drogi ekspresowej S-1 Cieszyn-Bielsko-Biała.

Trzecim jest „Rejestr podmiotów gospodarczych branży budowlanej" - to właściwie podprojekt naszego projektu „Infobiznes" rozpowszechniania informacji o różnych możliwościach działalności gospodarczej. Przewiduje się opracowanie tego projektu w wersi multimedialnej- internetowej i na CD romie, następnie zać w wersji książkowej.

■ ■ **Czym różnić będzie się „Infobiznes" od „Inforegu"?**

- Nie będą się różnić. „Infobiznes" to przedsięwzięcie realizowane w ramach „Inforega" z tym tylko, że „Inforeg" kojarzy się już z informacją kulturalną i sportową. Teraz chcemy te informacje rozwijać o nowe obszary gospodarcze, turystyczne (Infoturism). Te chcemy wprowadzać jako nowe projekty. (mro)

EUROREGIONALNE SEMINARIUM DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Kłopoty znane od lat...

Dokończenie ze str. 1

Obaj konsulowie handlowi przedstawili zebranym dynamikę wymiany handlowej między RP i RC. W 1993 roku wynosiła ona 800 mln dolarów amerykańskich, zaś w minionym roku osiągnęła sumę 3 mld dolarów. Przy czym na strefę nadgraniczną przypada trzecia część tych obrotów. Polska nadal jednak ma ujemne saldo w obrotach z RC. Polska jest dopiero siódmym partnerem gospodarczym Republiki Czeskiej. Wyprzedzają ją m.in. Niemcy, Słowacja, Austria, Wielka Brytania czy Francja. W ostatnim czasie na polskim rynku wzrosły dostawy z RC takich produktów, jak napoje i tytoń, surowce, paliwa i smary. Spadł obrót żywnością, zwierzętami, tłuszczami i artykułami przemysłowymi.

„W takim układzie wypada zadać pytanie, gdzie leży pułap naszej współpracy gospodarczej?" - pytał retorycznie konsul Marian Ozimek. I odpowiadał, że wszelkie prognozy wymiany handlowej kształtują się optymistycznie. Muszą jednak uwzględniać występujące od dawna i dotąd nie zlikwidowane bariery. Są nimi słabe powiązania kapitałowe, współpraca między bankami i niezadowalający czas przeprowadzenia rozliczeń między przedsiębiorcami, kwestie certyfikacji. Dotychczasową praktykę w tej ostatniej sprawie M. Ozimek scharakteryzował jako »drogę przez mękę«, związaną z ponoszeniem niebotycznych wydatków.

Dodajmy, że obecnie w RP przygotowywane są nowe przepisy o certyfikacji. Barierę współpracy tworzy także brak decyzji w sprawie autostrady, która miałaby wyciągnąć Śląsk z europejskiego zaułka.

Co i jak najlepiej załatwić na granicy naszych państw, doradzał przedsiębiorcom Adam Swakoń, naczelnik oddziału Urzędu Celnego Cieszyn-Boguszowice. Jego zdaniem przy odprawach celnych najlepiej korzystać z wielkich, o odpowiednim doświadczeniu agencji celnych. Nie należy przyjmować wyjaśnień agencji, że czegoś nie umożliwiają celnicy. „Proszę korzystać z informacji celnej" - nawoływał naczelnik przejścia w Boguszowicach. Mówił, że to przejście zaprojektowane na zupełnie inne czasy jest na granicy swoich możliwości przerobowych. W ciągu doby na jednym kierunku z Polski do RC odprawianych jest tu 600 TIR-ów. Mówiąc o kolejkach na granicy, zarysował przyczyny ich powstawania. To efekt nagminnego clenia towarów na granicy, pomimo to, że np. w Skoczowie jest czynny całą dobę punkt agencji celnych. Namawiał do korzystania ze wspólnej procedury tranzytowej (zespalającej tranzyt i wywóz) i z korzystania z procedur uproszczonych (generalnie polegających na zaufaniu i współpracy celnika i przedsiębiorcy. Przedsiębiorca może clić większość towaru partiami. W tym układzie, oczywiście pod pewnymi warunkami, firma może samodzielnie rozplombowywać towar bez udziału celnika). Mówił o szykowanych ułatwieniach na polskiej granicy, jak odstąpienie od wymogu przedstawiania oryginału faktury, kompletu dokumentów założycielskich firmy czy też zniesieniu opłat manipulacyjnych.

Do istotnych przyczyn kolejek granicznych zakwalifikował zakaz poruszania się TIR-ów w święta i weekendy. Przepisy RP i RC na tyle są rozbieżne, że w Polsce dopuszczają jeszcze przemieszczanie się TIR-ów w 30-km paśmie nadgranicznym (np. w poszukiwaniu dogodnego parkingu), natomiast w RC taka strefa nie istnieje. Stąd poniedziałkowy nawał TIR-ów na granicy, który swoje apogeum osiąga w środę i czwartek. „Niestety w okresie przedświątecznym czas oczekiwania na odprawę samochodów ciężarowych osiąga 27 godzin" - powiedział Adam Swakoń. Do istotnych przyczyn opóźniania tempa pracy, inaczej „zgranych i dobrze współpracujących ze sobą czterech służb", naczelnik przejścia w Boguszowicach zalicza obarczenie celników obowiązkiem pobierania opłaty drogowej. „Karty opłat drogowych są drukami ścisłego zarachowania" - dodał naczelnik, wychwalając czeski model naklejek na szybach samochodów.

Zamykając swoją wypowiedź przyznał, że celnikom na polskiej stronie przejścia w Kocobędzu przydałoby się pełniejsze oprzyrządowanie elektroniczne oraz posilenie osobowe. „To sprawa żenująca, że na te inwestycje nie ma pieniędzy" - powiedział, dodając, iż Urząd Celny w Boguszowicach pobiera miesięcznie 20 mln zł. opr. (mro)

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

W OCZEKIWANIU NA NAJPIĘKNIEJSZE ŚWIĘTA ROKU LICZY SIĘ OKRES

Od Łucyje do wilije

W dniu 13 grudnia dawno temu na świecie aż roiło się od czarownic. Nocą odbywały swoje sabaty (czyli coś w rodzaju zjazdów) z diabłami na Łysej Górze, a w dzień mogły odwiedzić domy ludzi w celu zdobycia jakiejś rzeczy, której użyć mogły później do szkodzenia jej właścicielom. Aby ustrzec się przed czarami, nie wolno było niczego nikomu pożyczać ani dawać. Czarownica mogła przybrać np. postać sąsiadki i przyjść pożyczyć choćby przysłowiowej soli. Nawet żebrakom odmawiano najmniejszych datków.

Kto nie zdążył w dniu 4 grudnia ściąć gałązek wiśni lub czereśni na „barbórki", mógł tak zrobić w dniu św. Łucji. Komu wstawione do wody i umieszczone w ciepłym i widnym miejscu gałązki zakwitły w czasie świąt, miał zapewnione szczęście na cały następny rok. Jeśli gałązki zakwitły pannie „na wydaniu", wróżyły jej rychłe zamążpójście.

A kto mógł zostać jej partnerem życiowym? Odpowiedzieć mogły również „luckowe" czary. Należało na dwunastu karteczkach napisać imiona chłopców, włożyć je pod poduszkę i codziennie rano wyciągać po jednej. A potem nie czytając jej, podrzeć karteczkę na drobniutkie kawałeczki i wyrzucić. Czyje imię pozostało na wigilię, ten był jej przeznaczony. Podobnie wróżyli sobie chłopcy, wypisując imiona dziewcząt.

Czas od Łucji do wigilii wróżył także pogodę w nadchodzącym roku. W tym celu należało skrupulatnie zapisywać pogodę każdego dnia rano, w południe i wieczorem. Podobna pogoda panować miała potem w trzech dekadach (czyli 10 dniach) kolejnych miesięcy. Wierzeń związanych z Łucją i okresem przedświątecznym jest więcej. Skracano sobie w ten sposób dawniej czas oczekiwania na Boże Narodzenie, a i nam nie zaszkodzi spróbować wróżb naszych przodków. Podobnie jak próbujemy przywrócić andrzejkowe wróżby. O naróżniejszych wierzeniach i obrzędach przeczytać można w wydanej ostatnio przez PZKO książce Jana Szymika „Doroczne zwyczaje i obrzędy na Śląsku Cieszyńskim".

Dodam jeszcze, że z książki tej korzystano przy organizowaniu wróżb w Bystrzycy, które pięknie opisały Danielka i Dorotka z zespołu „Łączka", o czym przeczytacie w naszym dziale korespondencji.

Najserdeczniejsze przedświąteczne pozdrowienia śle wszystkim

LITERKA

✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿

Niezwykła próba

W piątek, 30 listopada, czyli w dniu imienin Andrzeja nasza próba „Łączki" była zupełnie inna od tych poprzednich. Nie tańczyliśmy naszych tańców ludowych i nie musieliśmy być w strojach ćwiczebnych. Panie nauczycielki - Maria Podzemna i Dagmar Podzemna - wpadły na wspaniały pomysł i zaprosiły nas do biblioteki szkolnej na andrzejki. Najpierw weszły tylko dziewczyny. Rozpoczęłyśmy od lania wosku przez klucz. podczas tego głośno wymawiało się formułkę zaklęcia: „Święty Andrzeju! Jo dzisio ołów leju. I ciebie se pytóm, czy se do roka wydóm?" Wszystkim błyszczały oczy w blasku świeczki i każda z napięciem oczekiwała, co się pokaże w jej figurce. Potem każda z nas wzięła łupinkę z orzecha z małą świeczką i dwójkami puszczałyśmy je na wodę. Te łódeczki, które się spotkały, oznaczały długą przyjaźń. Wreszcie weszli chłopcy i z ciekawością oglądali nasze woskowe „wytwory" - niekiedy bardzo dziwaczne. Potem zatańczyliśmy taniec, w czasie którego do koła tworzonego przez dziewczęta z zawiązanymi oczyma wchodził zawsze jeden chłopak i w trakcie piosenki wybierał sobie dziewczynę do tańca. Na koniec każda dziewczyna miała prawo rzucić lewym butem w kierunku drzwi - której bucik wskazywał noskiem w kierunku drzwi, ta niedługo wyjdzie za mąż. Wszystkim nam się to świąteczne popołudnie podobało i chcemy utrzymać tę tradycję w przyszłości.

Daniela Bajusz i Dorota Heczko, PSP Bystrzyca, kl. 9

Co nowego w Boguminie

Zaraz po wakacjach przyszła do nas pani Ilonka. Jest młoda i mówi do nas „dzieciaczki". Przedtem było tak, że niektóre dzieci nie chciały należeć do drużyny, teraz zaś kłócą się z rodzicami, że tak wcześnie po nie przyjeżdżają. Ciekawie jest u nas w drużynie, bo nasza pani ma tysiące pomysłów. Zaraz na początku roku szkolnego robiliśmy dębowe „straszydełka". Dębowe listki, które nazbieraliśmy na przechadzce, naklejaliśmy na papierowe rolki (po papierze toaletowym). Domalowaliśmy oczy, nosy i buzie. Pięknie nam to wyszło. Potem były „kolory jesieni". Na kartkach rysunkowych robiliśmy plamy żółte, brunatne, czerwone, trochę zielone... Pani pochwaliła wszystkie rysunki i powiedziała, że im więcej ma kto odwagi w tym malowaniu, tym ładniej to wychodzi. Potem przyszła kolej na „odchodzącą jesień". Jest to słomiana lalka na patyku w sukni z worka na ziemniaki i chustce z kolorowego gałganka - cała rozczochrana od jesiennego wiatru. Później robiliśmy dżdżownicę Żuzię. Potrzebowaliśmy pojemników na jajka i gumowych pileczek na główkę. Kolorowe papużki ozdabiają ściany naszej drużyny. Rysowaliśmy, wycinali i sklejali i już wiszą na małej gałązce w takiej niby klatce. Kilka papużek już podarowaliśmy, bo w sam raz na podarunki się nadają. Teraz mamy świąteczne wypieki - pierniczki pomalowane lukrem. Wszystkie cacuszka układamy do skrzynek i tam będą do naszego jubileuszu. Zrobimy z nich ładną wystawkę - niech wszyscy zobaczą, jak zabawialiśmy się w drużynie.

„Dzieciaki" z Drużyny Młodzieży, PSP w Lutyni Dolnej, klasa w Boguminie.

Andrzejkowe wróżby w przedszkolu

Nasze przedszkolaki przeżyły „Andrzejkowe przedpołudnie" w ciekawy sposób. Najpierw przedstawili im się Andrzejek z Kasią, którzy początkowo nudzili się i marudzili. Dopiero Babcia przypomniała im o wróżbach, więc zorganizowali zabawę dla wszystkich. Przedszkolacy wzięli kolejno udział w czterech wróżbach. Ciekawe było lanie wosku i „odczytywanie" przyszłości z zastygłych sylwet. Łódeczki z łupin orzecha, płynące po wodzie, zdradziły dzieciom ich dalsze losy. Kolorowe obrazki wybrane z pomocą małpki powiedziały dzieciom, co miłego, wesołego lub ciekawego może je wkrótce spotkać. Ostatnia wróżba - garnuszkowa. Pięć garnuszków odwróconych do góry dnem ukrywało pięć drobiazgów, z których każdy oznaczał, co czeka dzieci w najbliższej przyszłości. Oprócz zamieszczonych obok, ładne rysunki przysłali także Justynka Dobner (lat 6) i Tomek Szpandrzyk (lat 6)

Po zakończeniu wróżb dzieci złożyły życzenia imieninowe Andrzejkowi i wspólnie się pobawiły.

Bronisława Guziur, Przedszkole przy ul. Moskiewskiej w Cz. Cieszynie

Rubrykę przygotowała:

IRENA STONAWSKA

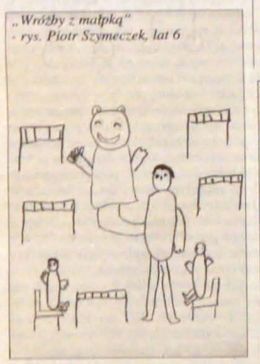

„Wróżby z małpką" - rys. Piotr Szymeczek, lat 6

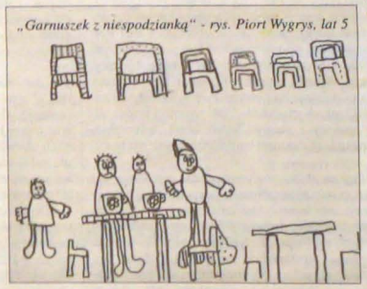

„Garnuszek z niespodzianką" - rys. Piort Wygrys, lat 5

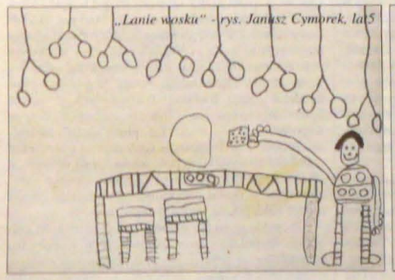

„Lanie wosku" - rys. Janusz Cymorek, lat 5

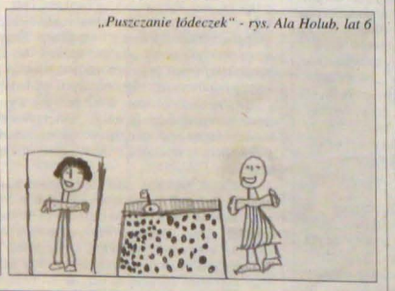

„Puszczanie łódeczek" - rys. Ala Holub, lat 6

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu", P.O.Box 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrava 1.
UWAGA! Pisząc do nas, nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA (13)

Turcy pod Wiedniem

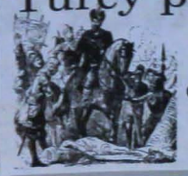

Opowiadanie historyczne z czasów oblężenia Wiednia przez Turków w r. 1683

CIESZYN
Nakładem Edwarda Feitzingera

- Zasłużył na to - ozwał się inny student. - Aby zastąpił nam miejsce zabitego kapitana. Bez niego bylibyśmy na pewno zgnieceni.

- Dobrześ powiedział - rzekł biskup - kto wie, czy Konrad nie przewyższyłby go nawet w bohaterstwie. Jednak o tym potem - a teraz szybką pomoc, by powrócił do zdrowia. Weźcież, moi kochani, rannego i nieście go ze mną. Ja już wiem, gdzie go najlepiej będą pielęgnować.

VII

Poranne promienie słońca zaglądały w piękny ranek sierpniowy do mieszkania pani von Holten i oświecały łóżko, na którym leżał ranny nasz Konrad. Ciężki oddech chorego i spieczone wargi wskazywały wyraźnie, że trawi go potężna febra. Z ust wybiegały czasem pomieszane bez ładu słowa. Z sąsiedniego pokoju wyszła właśnie pani von Holten, tkliwa jego opiekunka, z ojcem Euzebiuszem, który często odwiedzał chorego.

- Chodź tu, moja kochana - szeptał Konrad, palcami coś w powietrzu pokazując. - Chodź, idziemy na wesele! Najczcigodniejszy ksiądz biskup połączy nas ze sobą, a potem pojedziemy do moich rodziców, do zamku Hirszenstein!, potem szeptał jeszcze coś niezrozumiale, nagle wydał okrzyk: - Dalej na Turka! na Turka, dzielni chłopcy! Precz poganie! Vivat, nadchodzą pułki cesarskie!

- Oby Bóg sprawdził to, co mówisz biedny Konradzie - wyszeptał kapucyn.

- Zawsze jedne i te same myśli - rzekła pani von Holten, głos jak najbardziej przytłumiając. - Narzeczona, rodzice na zamku Hirszenstein, Turcy i pułki cesarskie. Wszystko zmieszane razem.

Ojciec Euzebiusz obserwował chorego, dotknął jego czoła, wziął delikatnie za puls.

- Bogu chwała, febra ustępuje! - rzekł z radością na twarzy. - Silna jego natura kryzys przetrzyma. Dzisiejsze moje odwiedziny nie wystarczą same choremu, potrzeba i was tutaj, łaskawa pani. Muszę was na to przygotować, że dziś pójdzie sprawa trochę goręcej i gorzej, ale nie lękajcie się niczego. Bóg od pierwszych dni był zawsze z naszymi pułkami. W trzech wypadkach Turcy muszą upaść. Według wszelkiego prawdopodobieństwa będą się chcieli pomścić za swój upadek. Czaty nasze wieżowe dostrzegły już od wczesnego poranku jakiś niezwykły ruch w obozie tureckim. Dlatego hrabia Starhenberg udał się na wieżę św. Szczepana, aby nieprzyjaciela obserwować. Wszystkie nasze siły stoją już w pogotowiu. A teraz Bogu Was polecam, łaskawa pani. Muszę biec do szpitali, gdzie grasuje tyfus i febra. Szlachetny nasz biskup Kolonicz i jego kanonicy mają tyle tam do czynienia, że głowy tracą.

Mówiąc to, uścisnął rękę pani von Holten, tymczasem ta spoglądała na chorego z wielkim miłosierdziem i przyrządzała mu ochładzające napoje. Koło południa, gdy znowu przy łóżku jego usiadła, straszliwy łoskot wstrząsnął całym domem i w kilka sekund zaciemniło się niebo.

- Mina, mina turecka - krzyczeli ludzie na gościńcu, biegnąc tam i na powrót w wielkim niepokoju.

Z wieży św. Szczepała ozwał się dzwon, wzywający do walki, a tysiące strzałów grzmiało w oddali. Pani von Holten padła na kolana, prosząc Boga o litość nad oblężonymi, o zwycięstwo dla wiedeńczyków. Gdy powstała i spojrzała na łóżko, z przerażeniem wielkim cofnęła się aż o kilka kroków.

Na łóżku Konrad siedział wyprostowany, z oczyma wytrzeszczonymi, a z ust i z nosa płynęła mu krew strumieniem. W rozpaczy prawie pobiegła prędko po wodę zimną i chusty, którymi krwotok zatamowała. Konrad rozglądał się dokoła z zadziwieniem i zapytał, w jaki sposób się dostał tutaj.

Ucieszona pani von Holten przywróconą przytomnością Konrada opowiedziała mu wszystko. Był już wieczór, jak ojciec Euzebiusz znowu przyszedł do Konrada. Opowiadał, jak Turcy wysadzili w powietrze jedną część bastionu zamkowego, jak potem wszczął się szturm zażarty i Turcy, straciwszy 2500 ludzi, zmuszeni byli ustąpić. Ucieszył się wielce pomyślną zmianą zaszłą w organizmie Konrada i zaraz przystąpił do łoża chorego. Konrad poznał natychmiast starego swego przyjaciela i ucieszył się również prawdziwie, dowiedziawszy się od ojca Euzebiusza, że litościwy ksiądz biskup Kolonicz zawsze się o niego dopytuje i że wiedeńczykom dotychczas przynajmniej powodzi się w utarczkach z Turkami.

- Spodziewam się, że mi wkrótce zupełnie wyzdrowiejesz, mój synu - rzekł ojciec Euzebiusz, odchodząc. - Krwotok był zbawienną pomocą naturalną, oczyścił mózg od kontuzji!

Konrad wyraził życzenie przeniesienia się do szpitala, gdyż lękał się, czy litościwej swej opiekunce nie jest zbyt wielkim ciężarem. Ojciec Euzebiusz zbił to przekonanie, tym bardziej, że szpitale zapełnione były chorymi po same brzegi. Pani von Holten również o tym ani słyszeć nie chciała.

Wzięła do siebie Konrada nie tylko, że tak dyktowało jej serce, nie tylko, że uważała go za troskliwego obrońcę kochanej Franciszki, którą szczęśliwie do celu doprowadził, ale dlatego wreszcie, że tak sobie życzył jej mąż, pozostający obecnie na polu bitwy, w armii księcia Lotaryńskiego. Ostatni ten powód, na mocy którego pani von Holten zmuszała Konrada do pozostania u niej aż do zupełnego wyzdrowienia, było stanowczym rozstrzygnieniem sprawy i Konrad musiał się dać przekonać. Codziennie rany goiły się z widoczną szybkością.

Ojciec Euzebiusz odwiedzał go w każdej wolniejszej chwili i zawiadamiał go dokładnie o przebiegu oblężenia i obrony. Jak opowiedział, poganie wzięli już zagarnęli ofiar, a między nimi niemało wyższych duchownych i urzędników i znaczniejszych obywateli. Dopiero za wstawieniem się i energicznym oporem biskupa Kolonicza, polowań podobnych na bezbronnych dostojników Turcy zaprzestali.

Dalej mówił mu o dzielnych i śmiałych czynach obrońców na wałach i bastionach, o szczęśliwym położeniu księcia Lotaryńskiego, do którego przyłączyły się obecnie także liczne siły bawarskie, saskie i frankońskie i o prawdopodobnym przybyciu polskiego króla Jana Sobieskiego już na początku września.

Wiadomości te zagrzały znowu dzielnego żołnierza, radby był jak najprędzej stanąć naprzeciw nieprzyjacielowi.

VIII

Podczas gdy Konrad powoli przychodził do siebie, miasto nie mało jeszcze przeżyło dni tantalowych, do ogólnej bowiem rozpaczy, do nowych ofiar, chorób i częstych niepowodzeń przyłączył się straszny głód, który odbierał wszelką otuchę mieszkańcom.

Brak mięsa był tak wielki, że łowiono psy i koty a nawet szczury, którymi się, jak łakociami, raczono.

(cdn.)

JAK KOBIETY UCZĄ SIĘ RADZIĆ SOBIE Z NAPASTNIKAMI

Obezwładnij i uciekaj

W sali gimnastycznej straży miejskiej w Karwinie-Frysztacie są dziś same panie. Wysokie i niskie. Brunetki i blondynki. Młode i nieco starsze. Żadna z nich nie wygląda na potencjalną ofiarę, a jednak przyszły tu w jednym celu. Na kursie samoobrony chcą cię nauczyć skutecznie kopać, dotkliwie uderzać i... bezpiecznie upadać. Nigdy bowiem nie wiadomo, kiedy możemy się stać ofiarami ataku czy napadu.

„Wracam późno do domu, ponieważ pracuję i dokształcam się. Umiejętność samoobrony jest więc przydatna. Muszę znać mechanizmy obrony, niż jestem zaskoczoną" - uważa 24-letnia studentka, Ewa. „Mieszkam sama na peryferze w nieciekawej dzielnicy. Kiedy tylko robi się ciemno, staram się tam nie wychodzić. Sprawdzam okna i drzwi. Teraz tyle się słyszy o różnych wypadkach, że aż strach człowieka przejmuje. Myślę, że po kursie będę się lepiej czuła. Nie podejrzewam, żeby mi nauczyła się jakichś superchwytów, ale przynajmniej będę bardziej pewna siebie i dowiem się, jak w sytuacji zagrożenia szybko pokonać stres" - mówi 42-letnia Weronika. „Nie zdarzyło się na szczęście taka sytuacja, żebym musiała się sama obronić, ale lepiej pomyśleć o tym wcześniej i być przygotowaną na zagrożenie. Po zakończeniu kursu będę na pewno ćwiczyć z koleżankami, by utrwalić sobie wszystkie chwyty" - zapewnia 18-letnia Monika. „Późnym wieczorem wracałam zmęczona z pracy. Wysiadłam z autobusu. Grupka osób, które wysiadły na tym samym co ja przystanku, spieszyło do domów. Wkrótce zniknęli w najbliższych domach i wokół mnie zrobiło się pusto. Usłyszałam za sobą czyjeś kroki. Zaczęłam się, ale starałam się nie wpaść panice. Pomyślałam, że to może ktoś spóźniony przechodzień. Nagle poczułam gwałtowne szarpnięcie. Ktoś próbował wyrwać mi torebkę. Usiłowałam krzyczeć, ale nie mogłam wydobyć głosu. Nogi miałam jak z waty. Na szczęście nadjeżdżający samochód wystraszył napastnika. Na kursie chcę nauczyć się podstawowych technik samoobrony. To, miejmy nadzieję, pomoże mi uwierzyć we własne siły i możliwości" - relacjonuje swoją „przygodę" 23-letnia Vlasta.

Instruktorzy, Lubomír Greň oraz Stanislav Pohlídal, twierdzą wprawdzie, iż w ciągu dziesięciu spotkań, bo tyle trwa kurs, nie można się dobrze przygotować, ale to wystarcza, by móc w razie konieczności odeprzeć atak. Ale ten ma również uzmysłowić kursantom, że nie muszą być bezradne.

„Zwracamy zwłaszcza uwagę na aspekt psychologiczny, czyli zachowanie kobiety podczas i po ataku. Można powiedzieć, że mówimy tu o trzech fazach. Pierwsza to odwrócenie uwagi przeciwnika od technik, które zamierzamy w chwilę wykonać poprzez zaskoczenie go lub wywołanie szoku. Drugą jest atak, a trzecią - oddalenie się od miejca zdarzenia i dotarcie do skupiska ludzi. Kobiety mają trudność w opanowaniu niektórych technicznych samoobrony. Gdy zostaną zaatakowane, starają się zaskoczyć, używając siły, a nie techniki" - twierdzi L. Greň.

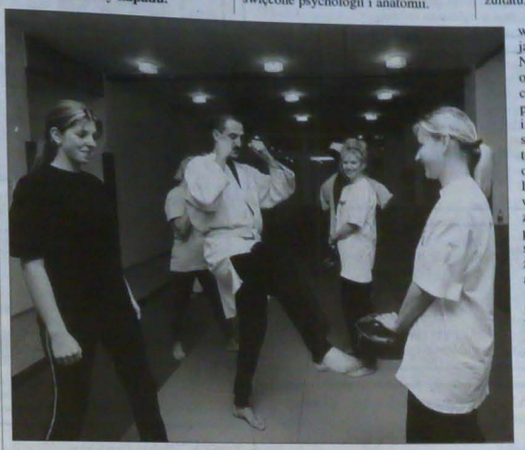

▲ *Instruktor Lubomír Greň, na co dzień strażnik Policji Miejskiej w Karwinie, podczas jednego z ćwiczeń. Silnym kopniakiem w podbrzusze lub w nasadę nosa można bowiem unieszkodliwić napastnika.*

Zajęcia rozpoczynają się od... upadków

„Wyobraźcie sobie taką sytuację. Wchodząc do sklepu wąskimi drzwiami, na swojej drodze napotykacie rozpędzonego złodzieja. Bardziej niż pewne jest, że przewrócicie się pod ciężarem jego ciała. Sztuka w tym, żeby upaść w miarę bezpiecznie. Jak kłoda potrafi paść każdy, ale to grozi poważnymi konsekwencjami. Wy musicie upaść miękko i świadomie. Spróbujcie to zrobić" - zachęcają obaj instruktorzy.

Panie ubrane w sportowe dresy posłusznie padają na podłogę. Niektóre ciała lądują na niej jak przysłowiowe worki z kartoflami. „Podbródek musi pani trzymać tuż przy klatce piersiowej. Podłoże, na które może pani upadać, nie zawsze będzie tak równe jak to. Może to być żwir albo ostre kamienie,a wtedy tragedia gotowa. Głowa i kręgosłup muszą być w takich sytuacjach stale pod kontrolą" - S. Pohlídal instruuje jedną z pań. Ta szybko reaguje. Głowę przyciska do dekoltu, podnosi się i powtarza ćwiczenie. Za czwartym razem jest już o wiele lepiej.

Z kolei instruktorzy pokazują, co trzeba robić, kiedy napastnik atakuje od przodu lub z tyłu. Panie powtarzają ćwiczenia. „Podbrzusze i głowa są miejscami, w które uderzenia najbardziej bolą. Celując w nie, macie prawie stuprocentową pewność zadania bólu. Ciosy wymierzone w inne części ciała dają mniejszą skuteczność, ale są równie dotkliwe" - pouczają. „Atakując, cały czas myślcie o punkcie, w który chcecie uderzyć. Zachowujcie się tak, jakby to właśnie teraz coś wam groziło. Skupcie się maksymalnie i wybraźcie sobie napastnika". Kobiety z zaciętością drapią, biją, kopią powietrze... Nie jest nudno. Teoria miesza się z praktyką. Chwile przeznaczone na ćwiczenia płynnie przechodzą w momenty poświęcone psychologii i anatomii.

Nie prowokuj!

Wracając późną porą do domu, samotna kobieta powinna unikać wszelkiego rodzaju skrótów. Bezpieczniejsza jest ruchliwa i dobrze oświetlona główna ulica. W autobusie lub tramwaju należy zajmować miejsce blisko kierowcy, zaś w pociągu, zwłasza w nocy, unikać pustych przedziałów. Warto rozważyć wzięcie taksówki, jeżeli nocny powrót wiązałby się z długim oczekiwaniem na pustym przystanku. Pod żadnym pozorem młoda dziewczyna nie powinna korzystać z propozycji podwiezienia samochodem przez obcego lub znanego wyłącznie z widzenia kierowcę.

„Jeśli wiemy, że będziemy późno wracać, nie nośmy ostentacyjnie złotej biżuterii, która może sprowokować rabusiów, nie zabierajmy ze sobą kart kredytowych czy większej sumy pieniędzy i... nie wkładajmy wyzywających strojów. Stukające obcasy, rozwiane włos i minispódniczka to dla prymitywnego osobnika »zaproszenie« i prowokacja. Warto w takiej sytuacji pomyśleć choćby o zasłaniającym nogi długim płaszczu. Nigdy nie należy wsiadać do samochodów nieznajomych kierowców, błędem też jest zabieranie autostopowiczów. Gdy spotkamy człowieka, którego zachowanie budzi nasz niepokój, najlepiej zejdźmy mu z drogi" - radzi Greň.

Krzycz i bij...

W razie napadu rabunkowego kobieta powinna dokładnie rozważyć, czy warto ryzykować starcie z silniejszym lub uzbrojonym napastnikiem. Niekiedy walka o torebkę może kosztować utratę zdrowia lub nawet życia. Natomiast gdy ofiara ma do czynienia ze zwyrodnialcem, powinna głośno wzywać pomocy. Krzycząc „pali się" łatwiej zwrócić uwagę przechodniów, niż wołając „ratunku". Nie można wpadać w panikę. Zachowanie tzw. zimnej krwi może pomóc w znalezieniu drogi ucieczki. Szybka reakcja to gwarancja powodzenia, bo często może chodzić nawet o życie. Ważne jest zaskoczenie. Atak powinien nastąpić w chwili, gdy zdezorientowany napastnik najmniej się go spodziewa. Kiedy to nie przynosi rezultatu, można użyć innych sposobów.

Broniąc się, należy użyć wszelkich przedmiotów powalających powstrzymać napastnika. Niekoniecznie musi to być gaz obezwładniający. Czasem wystarczy sypnąć napastnikowi w oczy piaskiem zmieszanym z solą i pieprzem (warto nosić taką mieszankę w kieszeni). Bardzo skuteczny w takiej sytuacji może okazać się zwykły dezodorant lub lakier do włosów. Jeśli pryśniemy w twarz bandycie, z pewnością zyskamy nad nim parę chwil przewagi. Przydatny może okazać się także obcas, pęk kluczy, a także parasol, laska lub inny twardy a poręczny przedmiot.

„Mając jedynie gołe ręce możemy próbować mocno uderzyć bandytę. Najlepiej w krtań, nasadę nosa (otwartą dłonią). Skuteczny i obezwładniający będzie celny kopniak w genitalia. Broniące się panie nie powinny mieć żadnych skrupułów, że mogą wyrządzić napastnikowi krzywdę. Muszą pamiętać - on nie ma takich obiekcji!" - mówi S. Pohlídal.

Same nie damy rady

Jednego bandziora możemy unieszkodliwić dobrze zadanym ciosem. Ale gdy napastników jest więcej, same nie damy sobie rady. Również gaz czy lakier nam tu nie pomoże. Może się zresztą zdarzyć, że bandytom zależy nie tylko na rabunku, ale także na brutalnej „zabawie" naszym kosztem. Kiedy zaczną nas bić, chrońmy się przynajmniej przed najgroźniejszymi ciosami.

„Starajcie się w tym przypadku jak najdłużej utrzymać na nogach, bo ciosy pięści są jednak mniej niebezpieczne od kopniaków zadawanych podkutymi butami" - radzi S. Pohlídal. „Leżąc na ziemi, w miarę możności osłaniajcie najbardziej wrażliwe miejsca - głowę rękami, a brzuch przez podkulenie nóg. Jeśli możecie to krzyczcie jak najgłośniej. Pamiętajcie, że podczas napadu bierność jest waszym największym wrogiem. Krzyk może się okazać szansą na otrzymanie pomocy nawet w sytuacji pozornie beznadziejnej...".

Pomysł zorganizowania kursów samoobrony dla kobiet zaakceptował karwiński ratusz jako jeden z projektów w zakresie zapobiegania przestępczości, co oznacza, że trzymiesięczne zajęcia sfinansowane zostały całkowicie z kasy miejskiej.

„Mam nadzieję, że kurs pomoże paniom ochronić się przed agresją. Będą zwracały większą uwagę na to, gdzie i z kim chodzą czy rozmawiają. Staną się ostrożne i zdecydowane, a także zdobędą umiejętności, które kiedyś mogą uratować im życie" - twierdzi František Damborský, dyrektor Straży Miejskiej, jeden z inicjatorów tego przedsięwzięcia.

WANDA KULA

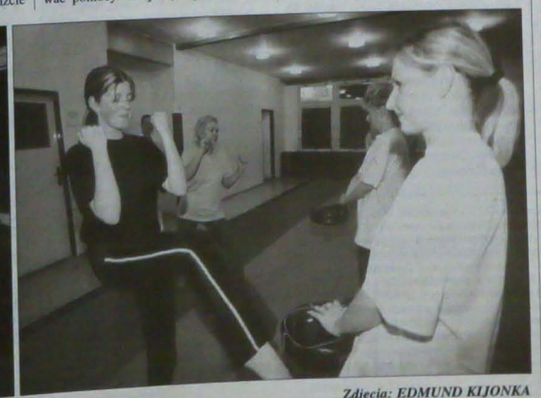

▲ *Kurs samoobrony daje paniom poczucie bezpieczeństwa i przywraca wiarę we własne siły.*

Zdjęcia: EDMUND KIJONKA

■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Z poetami z Krakowa i Opawy

W środę 21 listopada odbył się w opawskiej herbaciarni „Błudný kámen" polsko-czeski wieczór poetycki, w ramach którego doszło do chrztu przetłumaczonego na język czeski tomiku krakowskiego poety Stanisława Franczaka „Dotek lásky" (Opawa 2001, tł. Wilhelm Przeczek i Libor Martinek) oraz czesko-polskiego zbioru wierszy L. Martinka „Co patří Večernici - Sekrety Gwiazdy Wieczornej" (Opawa - Kielce, 2001, autor otrzymał za ten tomik nagrodę za najlepszy debiut poetycki podczas 24. Jesieni Poetyckiej w Poznaniu).

Opawski wieczór poetycki zainteresował wielu miejscowych miłośników poezji oraz studentów Uniwersytetu Śląskiego. S. Franczakowi towarzyszył krakowski poeta, reżyser i publicysta Henryk Cyganik, którego wiersze - w przekładzie L. Martinka - również zabrzmiały podczas imprezy. Gości z Polski przyjął też prezydent miasta Opawy Jan Mrázek oraz dziekan wydziału filozoficzno-przyrodniczego UŚ prof. Zdeněk Stuchlík. W związku z tym, że S. Franczak pełnił w swoim czasie m.in. funkcję rzecznika prasowego prezydenta miasta Krakowa, stał na czele wydziału kultury miasta oraz współuczestniczył w powstaniu katedry religioznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, można się spodziewać, że oba miasta i uczelnie nawiążą bliższe kontakty.

Goście z Krakowa byli też bohaterami spotkania literackiego w Krnowie (22. 11.), gdzie jego uczestnicy przypomnieli sobie również sylwetkę i twórczość zmarłego we wrześniu br. malarza Vladivoja Jindřicha, który był autorem ilustracji do obu wspomnianych książek poetyckich. W tym samym dniu poeci spotkali się również z uczniami czeskocieszyńskich gimnazjów - polskiego i czeskiego, oraz z czytelnikami w ramach karwińskiej części tegorocznej Wystawy Polskiej Książki.

LIBOR MARTINEK, Opawa

Wszystko z kapusty

W piątek 30 listopada br. w Domu PZKO Miejscowego Koła PZKO w Skrzeczoniu odbyło się spotkanie kulinarne pn. „Wszystko z kapusty", które przygotował i prowadził pan Franciszek Bałon. Prelegent stwierdził, iż jemy zdecydowanie za dużo mięsa i za mało warzyw, chociaż w naszym sposobie odżywiania wiele zmieniło się na lepsze, bowiem jemy mniej tłusto i mniej tłuszczy zwierzęcych. Spożywanie warzyw w stanie surowym jest bardzo wskazane, bo jest najzdrowsze, chociaż nadal w naszych rodzinach mało powszechne.

W części praktycznej prelegent przygotował surówkę z kapusty białej, kiszonej i czerwonej oraz z buraka czerwonego. Przygotował również bigos polski oraz kapuściane „gołąbki". Spotkanie z pokazem przyrządzania różnych potraw z kapusty było również połączone z degustacją przyrządzonych potraw, przy czym wśród obecnych znaleźli się również przedstawiciele Miejscowego Koła PZKO Orłowa-Miasto + Łazy.

D.G., Bogumin
Zdjęcie autorki

Dnia 10 grudnia 2001 r. obchodzi swoje 80. urodziny

pan TADEUSZ TOMAN

z Datyń Dolnych. Z okazji zacnego jubileuszu życzenia zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego na dalsze lata składa żona Wanda, córka Ewa z mężem, wnuczka Daria z mężem i prawnukiem Jakubem oraz wnuk Roman z Weroniką. B-161

Dnia 8. 12. 2001 obchodzi swe 70. urodziny

pan STANISŁAW GAZUR

W dniu tak zacnego jubileuszu chcemy życzyć dużo zdrowia i błogosławieństwa Bożego na dalsze lata. Członkowie koła PZKO Pioseczna. AD-126

„Czas płynie, lecz pamięć i smutek pozostają".

Dnia 8. 12. 2001 obchodziłby 45. urodziny nasz Drogi

śp. ZBYSZEK TOBOŁA

z Hawierzowa. Tego roku minęła 1. bolesna rocznica Jego nagłego zgonu. Z żalem w sercu wspomina matka z rodziną. RK-467

W grudniu mija dziesiąta rocznica zgonu

śp. ANNY RUSZOWEJ

z domu Wałach, a w listopadzie minęła pięćdziesiąta rocznica zgonu Jej Męża

śp. KAROLA RUSZA

byłego kupca z Bystrzycy-Szkubni. Wszystkich, którzy Ich znali i szanowali, o chwilę wspomnień prosi rodzina. B-166

Dnia 8 grudnia 2001 mija 25. rocznica śmierci naszego Drogiego i Nieodżałowanego

śp. HENRYKA JASICZKA

Wspominają najbliżsi. OL-421

■ kronika rodzinna

„Kto stracił, kogo kochał, wie, ile smutku i żalu zostało w naszych sercach".

Dnia 9. 12. 2001 mija trzecia bolesna rocznica śmierci naszej Najukochańszej Żony, Siostry, Synowej, Szwagierki, Cioci, Kuzynki i Przajaciółki

śp. RNDr DANUTY JAWORKOWEJ

z Trzanowic z domu Janik. Kto znał Jej szlachetne serce, niechaj wspólnie z nami wspomni z miłością o Niej w cichej modlitwie. O chwilę wspomnień prosi mąż, brat i najbliższa rodzina. OL-387

„Czas płynie, lecz w sercu zostanie tęsknota, smutek, żal".

Dnia 8 grudnia obchodziłby 75-lecie urodzin nasz Drogi

śp. RAFAŁ SIWEK

z Górnej Suchej. O chwilę wspomnień proszą żona, córki oraz syn z rodziną. AD-120

Dziś obchodziłaby 80. urodziny nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Siostra, Babcia i Prababcia

śp. ANNA FOLWARCZNA

z Ligotki Kameralnej. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. OL-388

Z głębokim żalem przyjąłem wiadomość o śmierci Jego Ekscelencji

JANA MISIARZA

Ambasadora Republiki Czeskiej w Polsce.
Żegnam wybitnego dyplomatę i szczerego przyjaciela Polski.

Marek Masiulanis

Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie. O-126

■ teatr

CENA POLSKA - CZ. CIESZYN: premiera - Szaleństwa panny Ewy (8, godz. 17.30, gr. D-3).

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: „Podivná paní Savageová" (9, godz. 17.30, gr. C-3).

■ kina

KARWINA - Centrum: „Jak ukrást Dagmaru" (8, 9, godz. 15.30, 17.45; 10, godz. 20.00), Dziennik księżniczki (8, 9, godz. 20.00; 10, godz. 17.45), O Matyldzie z rezerwową głową (9, godz. 14.00), **Reflex**: Scary movie - Straszne kino 2 (8, 9, 10, godz. 17.00, 20.00), **EX**: Migające światła (8, 9, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN - Central**: Shrek (8, 9, godz. 17.15), Jurski Park 3 (8, 9, godz. 19.30; 10, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC - Kosmos**: A. I. Sztuczna inteligencja (8, 9, godz. 17.30; 10, godz. 20.00), Planeta małp (8, 9, godz. 20.00; 10, godz. 17.30), **BYSTRZYCA - Miejscowe kino**: Królewskie ślubowanie (8, godz. 16.00).

■ rozrywka

KARWINA MDK - duża sala „Polityczny harassment" - M. Šimek i Z. Bubílkowa, grupa „Lokomotiva" - 10. 12. o godz. 19.00.

■ Zaproszenie za Olzę

CIESZYN - DOM NARODOWY, Rynek 12

10. 12., godz. 18 - „Animacja kultury - praktyka we współczesności" - prelekcja Bogusława Słupczyńskiego

11. 12., godz. 17 - „Barwy kultury" - spotkanie z przedstawicielami młodzieżowych subkultur i studentami Filii UŚ w Cieszynie

12. 12., godz. 17 - „Niektóre aspekty funkcjonowania żydów w cywilizacji muzułmańskiej" - prelekcja A. Gorysza

TEATR im. A. MICKIEWICZA, Plac Teatralny 1

12. 12., godz. 9 i 11 - „Kopciuszek" - przedstawienie Teatru im. A. Mickiewicza z Częstochowy

GALERIA COK, Rynek 12

7 - 20. 12. - „Malarstwo na szkle" - Maria Gatnar - Guza

GALERIA
DPS, ul. Korfantego 1

10 - 31. 12. - „Święta Bożego Narodzenia"

GALERIA Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, ul. Srebrna 1

Od 15. 12. - „Rezydencje szlacheckie Śląska Cieszyńskiego"

GALERIA Uniwersytecka, ul. Bielska 62

■ wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

▲ **Orłowa-Miasto, Stary Rynek**: Do końca stycznia 2002 wystawa „Ida Münzberg" - wybór z twórczości, obrazy. Otwarte: wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ **Interklub Karwina**: Do 31. 1. 2002 wystawa „Kukiełki z całego świata". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

■ co, gdzie, kiedy

UWAGA SENIORZY HPC! - Tradycyjna „wigilijka" odbędzie się 19. 12. o godz. 13 w pomieszczeniach Domu PZKO w Skrzeczoniu. Swój udział trzeba zgłosić do 12. 12. pod nr. tel.: 664 25 708 lub 634 04 32 lub pisemnie pod adresem. W. Sztebel, Těrlická 63, 735 35 Horní Suchá. Podczas „wigilijki" można wpłacić skł. członk. W innym wypadku trzeba je przekazać swym obwodowym najpóźniej do 15 stycznia 2002.

KARWINA-RAJ - Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie we wtorek 11. 12. o godz. 16 do Domu PZKO.

▲ MK PZKO zaprasza członków i rejonowych na zebranie we wtorek 11. 12. o godz. 16 do Domu PZKO.

KARWINA - Związek Przyjaźni Czs.-Polskiej zaprasza na „Spotkanie z Mikołajem" w sobotę 8. 12. o godz. 15 do frysztackiego Domu PZKO. Śpiewa chór mieszany „Dźwięk" MK PZKO Raj.

KARWINA-FRYSZTAT - PSP Karwina-N. Miasto zaprasza na koncert świąteczny w czwartek 13. 12. o godz. 18 do kościoła rzymskokat. we Frysztacie. Pieśni sakralne i kolędy w wykonaniu chórku szkolnego, chóru „Dźwięk", zespołu wokalnego „Dźwięczek" oraz solistów Grażyny Wilk i dziekana ks. Piotra Černoty.

▲ **UWAGA ZMIANA!** MK PZKO Karwina-Frysztat zaprasza na „Spotkanie pod choinką" w sobotę 15. 12. o godz. 16 do Domu PZKO.

ZESPÓŁ SOLISTÓW KAMERALNYCH pod kierownictwem artystycznym Zdzisława Hudeczka, reprezentujący Podstawową Szkołę Artystyczną im. B. Smetany w Karwinie, przedstawi się w niedzielę 9. 12. o godz. 15 na Koncercie Adwentowym w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie. Grać będzie utwory Vivaldiego, Bacha, Gasmanna, i innych kompozytorów.

KARWINA-DARKÓW - Chór mieszany „Lira" zaprasza na Koncer Adwentowy w niedzielę 16. 12. o godz. 15.30 do kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie. Wykonawcy: chór „Lira" oraz Marta Wierzgoń - organy.

BŁĘDOWICE - Klub Seniora zaprasza na spotkanie w środę 12. 12. o godz. 16 do Domu PZKO na prelekcję inż. Hermana nt.: „Wojsko Czechosłowackie w II wojnie światowej na Zachodzie".

▲ Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 12. 12. o godz. 15 do Domu PZKO.

UWAGA! Komitet Miejski w Hawierzowie! Przedstawienie TL „Bajka" w PZKO w Błędowicach odwołane z powodu choroby aktora.

KOŚCIELEC - Kluby Kobiet MK PZKO Cierlicko-Stanisławice zapraszają na spotkanie gwiazdkowe do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu we wtorek 11. 12. o godz. 16. W programie pokaz ozdobnego pakowania podarunków, wspólna kolacja i śpiewanie kolęd. Przynosimy z sobą podarunki o wartości 30,- Kč oraz pudełeczka na pokaz opakowania i nożyczki.

CIERLICKO - MSz i MK PZKO zapraszają na „Spotkanie przy choince" 19. 12. o godz. 15.30 do miejscowej PSP. Występ dzieci przedszkola i szkoły wystawka dekoracji świątecznych, sprzedaż polskiej książki.

CZ. CIESZYN: - Klub „S" Olza zaprasza sympatyków na „Noc sylwestrową" w Cz. Cieszynie, rest. „U Michała" od godz. 19. Miejscówki 500,- Kč. W cenie 2 kolacje, wino, kawa itd. Orkiestra, tombola, program na wesoło. Zgłoszenia do 15. 12. pod nr. tel.: 0659/736 296 lub 0659/731 556.

▲ PSP w Cz. Cieszynie Izba Regionalna im. Adama Sikory przy MK PZKO Jabłonków zaprasza do zwiedzenia nowo otwartej Szkolnej Izby Regionalnej, gdzie można obejrzeć wystawę pt. „Warsztat rękodzielniczy i wyroby rękodzielnicze rodziny Lisztwanów z Kamiennego". Wystawa otwarta od poniedziałku do piątku w godz. 8-15 (po uzgodnieniu możliwość zwiedzania po godz. 15). Przynajmniej jeden dzień przed przyjazdem prosimy o skontaktowanie się z panem Leszkiem Richterem pod nr. tel. 712 652 (kierunkowy 53) w celu ustalenia szczegółów. Prosimy również o to, by jedna grupa zwiedzających liczyła nie więcej niż 30 osób.

WĘDRYNIA - MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze w niedzielę 9. 12. do Czytelni. W programie występ dzieci przedszkola i szkoły, Mikołaj oraz jednoaktówka „Randka na rymy".

ROPICA - Dyrekcja, grono pedagogiczne i Koło MSz zapraszają na „Jasełka" we wtorek 11. 12. o godz. 10 oraz w środę 12. 12. o godz. 15.30 do szkoły.

NAWSIE - Chór żeński „Melodia" zaprasza na „Koncert kolęd" w sobotę 15. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. Gościnnie wystąpi Estrada Ludowa „Czantoria" z Ustronia.

Strading SP

Radia samochodowe, akcesoria, głośniki

Sprzedaż detaliczna i hurtowa

Radia samochodowe już od 990 Kč:

- Panasonic
- Kenwood
- Clarion
- Sony
- MTC

Głośniki:

- Panasonic
- Dexon
- Feher
- Sony
- Swing

W okresie od 6. 12. do 21. 12. 2001 r. przy zakupie nad 2000 Kč - 10% ZNIŻKA ŚWIĄTECZNA!!!

Petr Stredanský
Kontakt: 0608 829 971

W BIBLIOTECE REGIONALNEJ

»Pan Tadeusz«

KARWINA (wak) - W najbliższy wtorek 11 grudnia w Klubie Filmowym działającym przy Bibliotece Regionalnej w Karwinie będzie można obejrzeć polski film reżysera Andrzeja Wajdy „Pan Tadeusz".

„Chcemy wyjść naprzeciw wszystkim tym, którzy lubią ambitne polskie kino" - mówi Šárka Hanušowa, członek kierownictwa KF. „Chociaż w ostatnich dziesięciu latach wyświetliliśmy w klubie kilkanaście polskich filmów, które rzadko lub w ogóle nie gościły na ekranach innych kin, w przyszłości postaramy się rozszerzyć ofertę".

Przypomnijmy, iż karwiński Klub Filmowy powołany został przed 30 laty. Jest jednym z najstarszych w RC. Obecnie liczy ponad 70 członków. By zostać jego członkiem, trzeba skończyć 15 lat i kupić legitymację członkowską w cenie 30 koron. Proponowane przez KF obrazy mogą obejrzeć również niečłonkowie, dla nich jednak bilet jest nieco droższy.

Początek seansu o godz. 17.30.

Szkolny Klub Sportowy „OLZA" (SKS) przy Szkole Podstawowej z pol. jęz. naucz. w Czeskim Cieszynie organizuje w okresie wakacji wiosennych kurs narciarski dla początkujących i zaawansowanych narciarzy (także dla narciarzy (snowboardzistów). Kurs odbędzie się

- od 17 lutego (niedziela) do 22 lutego (piątek) 2002 r.

w Wysokich Tatrach w „Škole v přírodě" w Tatranské Štrbé (zakwaterowanie w 2-3 osobowych pokojach, dla 2 pokoji węzeł sanitarny)

- cena kursu wynosi 2 200,- Kč (cena obejmuje całodniowe wyżywienie i zakwaterowanie, przejazd tam i z powrotem pociągiem z Czeskiego Cieszyna, naukę jazdy na nartach, opiekę lekarską. **Cena nie obejmuje** opłat za wyciągi narciarskie - 100,- do 150,- Sk na dzień).

Zgłoszenia lub inne informacje można uzyskać w PSP w Czeskim Cieszynie - Stanisław Folwarczny i Marek Grycz (tel.: 0659/712 652, 0777 621 008, 0737 629 150).

GŁOS LUDU

✦ W Vydavatelství OLZA - Wydawnictwie OLZA, s.r.o. wydaje Kongres Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", P.O. BOX 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrawa ✦ Redaktor naczelny: Henryka Bittmar ✦ Zastępca: Bogusław Krzyżanek ✦ Telefony: centrala 6607111, sekretariat 6607252 (i fax), dział sportowy 6607258, redaktorzy 6607242, 6607249, 6607256, e-mail: glosludu@ostrava.cz ✦ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenskiego 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613 ✦ Adres wydawnictwa: Vydavatelství OLZA - Wydawnictwo OLZA, s.r.o., Čapka 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 48396761, e-mail: olza@silesnet.cz ✦ Ogłoszenia przyjmowane są w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie; w Biurze Ogłoszeń Wydawnictwa „OLZA", przy ulicy Čapka 200/7 w Cz. Cieszynie w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.30; dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia. ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ✦ Miejsce wydania: Ostrawa ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Předplatné tisku, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia: tel. 05/41 23 32 32, fax: 05/41 61 61 60, e-mail: abocentrum@pns.cz; reklamacje: 0800 - 171 181. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o., ✦ Druk: TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s.a. ✦ Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

POSZUKUJEMY

partnerów handlowych
- wyłączne (regionalne) przedstawicielstwo handlowe.
Sprzedaż towaru na terenie RP
Pomoce dla zdrowia.
Odpowiednie jako podarunki świąteczne.

BIOREH, s.r.o.
Smetanova 20
737 01 Český Těšín
www.bioreh.cz

■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■

Dyskusja o mieszkańcach pogranicza

O najnowszych problemach spo... kulturowych na pograniczu ...polskim dyskutowano podczas ...dowego spotkania we frysztac... Klubie Propozycji. Swoje poglądy ...wiała zebranym Halina Rusek, ...g z cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego.

Prelegentka sugestywnie mówiła ...zeniu się nowej Europy, próbie ...rania granic państwowych, o tym, ...wiele dzieli mieszkańców - sąsia... regionów pogranicza (w religii, ...zwyczajach, historii i języku). ...różnic jest wiele podobieństw, ...winno się uwypuklać. Regułą jest, ...społeczność zamieszkująca pograni... nie ma jednoznacznej tożsamości ...dowej.

Zdaniem referującej, zaolziańskie ...de pokolenie nie chce jednoznacz... deklaracji za polskością. Mówią ... czy piszą - „Jestem Europejczy...", „Jestem Ślązakiem". Ta dwois... ...istniejącej kultury jest ucieczką od ...blemu.

Halina Rusek mówiła pięknie, lo...nie i mądrze. Słuchając jej, po raz ...y powtarzałam sobie, że ta symbio... współżycia narodowego zaistnieje ...dy, kiedy i ta druga strona będzie do ...dążyła, będzie chciała widzieć ...nas - społeczności polskiej mieszka... ...na Śląsku Cieszyńskim - rdzen... ...mieszkańców. Kiedy zrozumie, że ...jesteśmy tu elementem obcym, na...owym, ale jesteśmy dziedzictwem naszych praojców, że tu jest nasza ojcowizna, mała ojczyzna.

Polska szkoła robi w tej sprawie, co do niej należy. Uczy polskiego i czeskiej historii, polskiej i czeskiej kultury, tradycji narodowych obu państw, poszanowania języka i tego drugiego, gdyż język decyduje o przetrwaniu kultury, świadomości narodowej. Jego utrata zawsze kończyła się zanikiem narodu. Nasi nauczyciele, świadomi tych faktów, wielki nacisk kładą na bardzo dobrą znajomość języka czeskiego w polskich szkołach. W obronie tych wartości, tych korzeni bytu narodowego, aby je głębiej i lepiej poznać, otaczać nie tylko czcią, ale bronić przed utratą, musi pomagać rodzina. Każdego dnia winien być podkreślany rodowód, tradycja, bohaterska przeszłość Polaków.

Z takim samym nastawieniem i poszanowaniem względem naszej mniejszości narodowej musi odnosić się i ta druga strona. W szkołach czeskich winno się uczyć polskiej historii (tj. prawdziwie uczyć historii regionu, w którym żyjemy), nauczać języka najbliższych sąsiadów, czyli polskiego, aby czescy urzędnicy i sprzedawczynie wiedzieli, co to są figi czy marchew.

Wtedy uczennice i uczniowie z polskimi nazwiskami w szkole zdrowotnej, ekonomicznej czy rolniczej będą potrafili poprawnie wymówić swoje nazwiska jak Cichy, Dziewońska, Dzida...

DANUTA ONDRUCH
Karwina-Raj

Spotkanie końszczan

Spotkanie dotyczyło książek i arty... prasowych związanych tema... z Końską. Na zaproszenie „GL" i dwujęzyczne afisze w Końskiej-Podlesiu zareagowało niewielu ..., bo niecała dwudziestka. Z Końskiej prawobrzeżnej nie przyszedł nikt. ...kaliśmy się w świetlicy szkolnej, ...gościło nas Koło PZKO.

Organizatorami tego przedmikołajowego spotkania byli ci, którzy ...ostatnich latach o Końskiej piszą - Kazimierz Jaworski i Oskar Lanc. Oni przygotowali i skomentowali wy... ...kę literatury dotyczącej przeszłości ...aźniejszości naszej wioski, obecnie ...dzielnicy Trzyńca. Oprócz książek i ka...darzy była prasa, i to również z drugiej strony Olzy. Można się więc było ...dowiedzieć, co piszą o nas w Polsce.

Nie udało się, niestety, pozyskać ...nowych prenumeratorów „Zwrotu", choć w ostatnim numerze pojawił się artykuł przypominający zasłużonych ludzi i ich działania w Końskiej-Podlesiu. Sprzedano natomiast dwa „Kalendarze Cieszyńskie" na rok 2002, bo publikują w nim również trzyńczanie.

Gorzej będzie z przyszłością „pisania". Dobrze, że pochodzący z Końskiej Kazimierz Jaworski kontynuuje badania w archiwach i obiecał wydać wyniki tej pracy w najbliższych latach. A jest jeszcze dużo ciekawych informacji ukrytych w starych dokumentach, czasopismach i książkach. Można je też jeszcze znaleźć w niektórych naszych domach.

W dyskusji poruszono także inne sprawy dotyczące naszej kurczącej się mniejszości. W sumie można spotkanie uznać za bardzo udane; nieobecni mogą żałować.

LUDWIK JAWORSKI
Trzyniec-Końska

Mikołaj w Lesznej Dolnej

Tradycją w MK PZKO w Lesznej ...olnej stały się wieczory dla dzieci, po...zone z odwiedzinami Mikołaja. Od ...mentu, kiedy nasz czteroletni syn ...zumiał, o co chodzi, korzystamy ...tnie z tej propozycji. W ubiegłym roku Mikołaj zawitał wprost do naszego ...mu. W tym roku postanowiono zmienić formułę spotkania dzieciaków ...ze Świętym. Spotkał się on z setką ludzi ...w sobotę 1. 12. 2001 o godzinie 15.30 ...w Domu PZKO w Lesznej.

Dziadkowie, babcie, rodzice i oczy...wiście najmłodsze pokolenie z niecier...pliwością oczekiwali przybycia bohate...ra wieczoru. Czekanie umilał i skracał ...ładowny i tematyczny spektakl „Pasto...rałki" w wykonaniu Teatru Lalek „Bajka", wprowadzając wszystkich obec...nych w przedświąteczny nastrój. Po ...oklaskach i podziękowaniach nastąpił ...moment kulminacyjny. Po paru chwi...lach zwlekania (Święty ma prawo) poja...wił się na sali Mikołaj, gromko witając się z obecnymi, a zwłaszcza z dziećmi. No i zaczęło się: piosenki, wierszyki, obietnice, trochę łez, ale co najważniejsze - podarunki i bardzo miły nastrój.

My, dorośli, dumni ze swoich pociech, zaśmiewaliśmy się do łez słuchając odpowiedzi dzieci na pytania Mikołaja. Można było bowiem usłyszeć między innymi takie dialogi:

- Dzień dobry dzieci! - wchodząc na salę woła Mikołaj.

- Ja już będę szykowny - odpowiada wystraszony malec.

- A gdzie są twoi tatusiowie? - pyta Mikołaj.

- Tatuś je jyny jedyn - stwierdza kategorycznie maluszek.

Gwoździem programu było jednak:

- A gdzie twój tatuś?

- Tu - odpowiada dziecko, nieśmiało pokazując palcem w stronę Mikołaja.

Było miło, było przyjemnie, było sympatycznie.

ROMAN GRYCZ, Trzyniec.

■ ZAPROSZENIE ZA OLZĘ ■ ZAPROSZENIE ZA OLZĘ ■

Inni mieszkańcy kultury

„Odbudowanie ludzkiej natury nale... ...zacząć od siebie. Rozszerzenie świa...domości, zmiana świadomości było na...czelnym hasłem ruchu Hippies. Aby na...prawić się świata, trzeba poznać siebie. ...Określić swe pragnienia i możliwości, ...określić je w każdej chwili" - czytamy ...w pierwszym, wydanym przed 25 laty ...w Polsce, poważnym opracowaniu zaj...mującym się ruchami kontestacyjnymi ...i grupami subkulturowymi, jakim była ...książka Aldony Jawłowskiej pt. „Drogi ...kontrkultury" (PIW 1875, Warszawa).

Jakie były dalsze losy młodych rewo...lucyjnych odmieńców? Jacy są dzisiaj? O tym będzie można podyskutować na najbliższym spotkaniu w Akademii Umysłu działającej w Domu Narodowym w Cieszynie. Gośćmi spotkania zatytułowanego „Barwy kultury" będą studenci kierunków humanistyczno-artystycznych Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, ze swoim opiekunem dr. Andrzejem Murzynem (wprowadzi obecnych w temat), a także przedstawiciele i sympatycy grup subkulturowych, m.in. „jumper" z Cz. Cieszyna, reprezentujący ruch „straight edge". Spotkanie odbędzie się we wtorek 11 grudnia o godz. 17 w „Naszym Kąciku" Domu Narodowego. (szel)

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 8 GRUDNIA

■ TVP 1:

6.30 Wszystko o działce i ogrodzie
7.00 Agrolinia
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów (s.)
8.40 Droga do św. Mikołaja
9.10 Cybermania
9.40 Walt Disney przedstawia: Sabrina (s. animowany)
10.05 Walt Disney przedstawia: Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.)
11.00 Poszukiwacze skarbów (teleturniej)
11.40 Lista przebojów
12.05 Z kamerą wśród zwierząt: Poczta ZOO (dla dzieci)
12.35 Sekrety zdrowia
13.00 Wiadomości
13.10 Dwadzieścia jeden (teleturniej)
13.45 Studio sport: Puchar Świata w skokach narciarskich - Villach (Austria)
15.30 Zwierzęta świata: Błazen, król i zabójca (serial dok.)
16.00 Co Pani na to?
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki
17.30 Plebania (s.)
18.00 Kochamy polskie seriale (teleturniej)
18.30 Jaka to melodia? (quiz)
19.00 Wieczorynka: Tęczowe rybki (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.05 Na linii ognia (film USA)
22.20 MOC (mag. motor.)
22.45 Biały aligator (film USA)
0.20 Edukacja dziewcząt w Czechach (film czeski).

■ TVP 2:

7.00 Echa tygodnia
7.30 Spróbujmy razem (mag.)
8.00 Program lokalny
9.00 Doogie Howser, lekarz medycyny (s.)
9.25 Psi świat (s.)
9.50 Nie tylko dla komandosów
10.15 Kręciola
10.35 Zwierzaki-dziwaki (s.)
11.05 Arka Noego (s. anim.)
11.30 Kino bez rodziców: Jetsonowie (s. anim.)
12.00 Tootsie (film USA)
14.00 Familiada (teleturniej)
14.30 Złotopolscy (s.)
15.00 Wielka gra (teleturniej)
16.00 Śpiewające Fortepiany (teleturniej)
17.00 30 ton! (lista przebojów)
17.30 Camerimage
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Krzysztof Krawczyk i Goran Bregovic
19.55 Kraj się śmieje - Fantastyczna publiczność
20.50 Słowo na niedzielę
21.00 Panorama
21.35 Lot czarnego anioła (film USA)
23.20 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.)
23.50 Nemezis (film USA)
1.20 Cześć mamo (film fab.).

■ TV KATOWICE:

7.00 Czerwony pies Clifford (s.), **7.30** Tommy i Oscar (s. anim.), **8.00** Spotkania z Michałem Banasikiem, **8.25** Telewizyjne ogłoszenia drobne, **8.30** Z życia Kościoła (mag.), **8.50** TV Katowice proponuje, **9.00** Święty (s.), **10.00** Trójka na szóstkę (teleturniej), **10.30** Książątko (kom. pol.), **12.00** Cel podróży (film dok.), **13.00** Skarbiec (mag.), **13.25** Genialne zwierzaki (s. dok.), **13.55** Fajerwerki (dok.), **15.00** Tajemnicze archiwum Shelby Woo (s.), **15.30** Koncert 3 w 3, **16.15** Szczęśliwej podróży (mag.), **16.35** Tropiciel (mag.), **17.00** Plebiscyt barbórkowy - finał, **17.50** Palce lizać, czyli Kuchnia regionalna, **18.00** Aktualności, wiadomości sportowe, **18.20** Nie tylko o muzyce, **19.00** Teatr TV Regionalnej: Elektra, **20.10** Świat dźwiękiem pisany, **20.40** Telekurier bis, **21.00** Piosenki z San Remo, **21.30** Aktualności, **21.40** Dzień Kultury beskidzkiej, **22.00** Tańczący z wilkami (western USA), **23.35** Muzyka w filmie: Blues Brothers Band.

■ TV POLSAT 1:

6.00 Disco Relax, **7.00** Twój lekarz, **7.15** Wystarczy chcieć, **7.30** Ręce które leczą, **8.00** Normalny Norman (s. anim.), **8.25** Akademia przedszkolaka, **8.35** Kosmiczne wojny (s. anim.), **9.00** Tajemniczy rycerze (s.), **9.25** Power Rangers (s.), **9.50** Disco Polo Live, **10.25** Pierścień i róża (film pol.), **12.25** Wyprawa do wnętrza Ziemi (film USA), **15.00** 4x4 (mag.), **15.30** Informacje, **15.45** Najzabawniejsze zwierzęta świata (s. dok.), **16.15** Apetyt na miłość (gra-zabawa), **16.45** Roswell: W kręgu tajemnic (s.), **17.35** Asy z klasy (s.), **18.30** Informacje, **19.05** Kabaret, **20.00** Świat według Kiepskich (s.), **20.30** Kocham Klarę (s.), **21.10** Nie mów mamie, że niania nie żyje (film USA), **21.30** Losowanie Lotto, **23.15** Saperzy (film USA), **1.05** Wyprawa do wnętrza Ziemi (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

NIEDZIELA 9 GRUDNIA

■ TVP 1:

6.30 Proszę o odpowiedź
6.45 Przystanek Unia
7.35 Zwierzęta świata: Błazen, król i zabójca (serial dok.)
8.05 Czarodziejski peryskop (s. dok.)
8.30 Teleranek
9.00 Zew krwi (film kanad.)
10.00 Tydzień
10.30 Więzy krwi (s.)
11.25 Światowy Dzień Dziecka w Mediach
12.00 Anioł Pański (z Watykanu)
12.10 Czasy (mag. katol.)
12.25 Przyjaciele
13.00 Wiadomości
13.10 Dwadzieścia jeden (teleturniej)
13.45 Studio sport: Puchar Świata w skokach narciarskich - Villach (Austria)
15.35 Bezpieczna Jedynka
16.00 Wybierz teledysk
16.15 Na wielkiej scenie: Lech Nikolski kontra Andrzej Lepper
17.00 Teleexpress
17.20 DTV (pr. rozryw.)
17.35 Lokatorzy (s.)
18.05 Śmiechu warte
18.30 Jaka to melodia? (quiz)
19.00 Wieczorynka: Przygody Myszki Miki i Kaczora Donalda (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.05 Ogniem i mieczem (s.)
21.05 Enrique Iglesias w Jedynce!
22.00 Uczta kinomana: Kamasutra - opowieść o miłości (film indyj.-ang.-jap.-niem.)
23.50 Sportowa Jedynka
0.15 Noc internauty.

■ TVP 2:

6.55 Film dla niesłyszących: Pogranicze w ogniu (s.)
7.55 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
8.00 Program lokalny
9.00 Doogie Howser, lekarz medycyny (s.)
9.25 Ona, ja, ty
10.00 Na maksa (teleturniej)
10.30 Raj na ziemi (s. dok.)
11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
12.00 Amazing Grace i Chuck (film USA)
14.00 Familiada (teleturniej)
14.30 Złotopolscy (s.)
15.00 Szansa na sukces
16.00 Na dobre i na złe (s.)
17.00 Święta wojna (s.)
17.30 7 dni świat
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Wielka Gala Wolontariatu
20.00 Kraj się śmieje - Niech żyje publiczność
21.00 Panorama
21.35 Marszałek Piłsudski (s.)
22.35 Witold Gombrowicz: Operetka (teatr TV)
23.50 Miejskie opowieści (film USA).

■ TV KATOWICE:

7.00 Madeline (s. anim.), **7.30** Tęczowy domek (s. anim.), **8.00** Zaolzie (mag.), **8.25** Telewizyjne ogłoszenia drobne, **8.30** Koncert życzeń, **9.00** Święty (s.), **10.00** Małe ojczyzny, **10.30** Niefortunna czarownica (s.), **10.55** Angela Anakonda (s. anim.), **11.20** Książki z górnej półki, **11.30** Wojny, bitwy, żołnierze (s. dok.), **12.30** Studio Gol, **13.00** Sport na luzie, **13.30** Z życia Kościoła (mag.), **13.50** TV Katowice proponuje, **13.55** Klub Globtrotera, **14.30** Człowiek i przyroda (film dok.), **15.25** Klasztory polskie: Benedyktyni ze Świętego Krzyża, **16.00** Bob Marrison (s.), **16.45** Gościniec (mag.), **17.15** Daukszewicz na wojnie (recital), **18.00** Aktualności, wiadomości sportowe, **18.20** To jest temat (rep.), **18.35** Porwanie w rodzinie (film USA), **20.05** Sport, **21.00** Historia dłutem i węglem opisana, **21.30** Aktualności, **21.40** Zamki i pałace Śląska, **22.00** Ostrze brzytwy (film USA), **0.10** Jazz nocą.

■ TV POLSAT 1:

6.00 Disco Polo Live, **7.00** 4x4 (mag.), **7.30** Magazyn redakcji programów religijnych, **8.00** Normalny Norman (s. anim.), **8.30** Kosmiczne wojny (s. anim.), **9.00** Hugo (dla dzieci), **9.30** Power Rangers (s.), **9.55** Disco Relax, **11.00** Dharma i Greg (s. anim.), **11.30** Sabrina - nastoletnia czarownica (s.), **12.00** Jankeska na dworze Króla Artura (film USA), **13.55** Podwójna akcja 2 (s.), **14.50** Benny Hill (pr. rozryw.), **15.20** Fundacja Polsat, **15.30** Informacje, **15.45** Klub Poslatu, **16.00** Rodzina zastępcza (s.), **16.30** Nie mów mamie, że niania nie żyje (film USA), **18.30** Informacje, **19.05** Rozbitkowie (s.), **20.55** Zerwane więzi, **21.30** Losowanie Lotto, **22.00** Orbitowanie bez cukru (film USA), **23.55** Magazyn Ligi Mistrzów, **0.55** Magazyn sportowy, **2.30** Muzyka na bis.

PONIEDZIAŁEK 10 GRUDNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
7.30 Telezakupy
7.45 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Krakowskie Przedmieście 27
8.25 Kawa czy herbata
9.10 Budzik (dla dzieci)
9.40 Kino Malucha: Makowy chłopaczek (film anim.)
9.45 Kino Malucha: Przygody Świerszczyka (s. animowany)
10.00 Zdarzyło się jutro (s.)
10.45 Telezakupy
11.00 Od Jezusa do Chrystusa (s. dok.)
11.40 Unterwegs mit Susanne
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.25 Kontrasty - Świat, ludzie, pieniądze
12.30 Rolnictwo na świecie
12.45 Plebania (s.)
13.15 Gotowanie na ekranie
13.35 Telezakupy
13.50 Czas na komputer
14.10 Bełz. Rok 1951 (felieton)
14.35 www.media.spoko
15.00 Wiadomości
15.10 Zawsze po 21.
15.45 Auto-mix (mag.)
16.00 Rower Błażeja
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki
17.35 Klan (s.)
18.05 Sprawy rodzinne (s.)
19.00 Wieczorynka: Bob budowniczy (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.10 Miej oczy szeroko otwarte: Sekretne życie bliźniąt syjamskich (film dok.)
21.10 Esther Vilar: Zazdrość (teatr TV)
22.20 Teraz Daniel
22.52 Monitor Wiadomości, sport
23.20 Rozmowy na nowy wiek: z Jerzym Pilchem o obcości
23.50 Cygańskie prawo (film węg.)

■ TVP 2:

7.20 Na granicy życia i śmierci (s.)
7.50 Studio urody
8.00 Progtam lokalny
8.30 Na dobre i na złe (s.)
9.30 Tadeusza nikt nie rusza, czyli 30 lat w służbie telewizji
10.25 Ojczyzna-polszczyzna: Staszewo-Staszów, Kozierowski-Koziorowski
10.40 Święto Dziękczynienia
11.00 Morten Korch - Nad Spokojną Wodą (s.)
11.25 Życie na gorąco (s.)
13.00 Panorama
13.10 Ich pięcioro (s.)
13.55 Ponad czasem (s.)
14.20 Świat przyrody (s. dok.)
15.15 Krzyżówka 13-latków, czyli Światowid (teleturniej)
15.40 Program lokalny
16.00 Panorama
16.25 Złotopolscy (s.)
16.55 Na dobre i na złe
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
18.55 Va banque (teleturniej)
19.30 Znaki czasu
20.00 Gwiazda na Mikołaja w Pałacu Prezydenckim
21.00 Panorama
21.35 Normalsi
22.20 Rozmowy kontrolowane (film pol.)
23.55 Kilka dni z życia Obłomowa (film rosyjski).

■ TV KATOWICE:

7.00 Mały miś (s. anim.), **7.30** Zdumiewający świat zwierząt (s. anim.), **8.00** Z krukiem w herbie (mag.), **8.25** Telewizyjne ogłoszenia drobne, **8.35** Za wszelką cenę (s.), **9.25** Książki z górnej półki, **9.30** Krajobrazy: Twierdza (felieton), **9.45** Język filmu: Dźwięk (felieton), **10.00** Zdarzyło się jutro (s.), **10.45** Telekurier bis, **11.15** Saga Jacksonów (s.), **12.00** To jest temat (rep.), **12.15** Tragedie: Japoński atak na lotniskowiec U. S. S. Franklin: Samobójcy (s. dok.), **13.15** Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej Kielce 2001, **14.05** Klan (s.), **15.00** Minty (s.), **15.25** Porozmawiajmy, **15.40** Z krukiem w herbie (mag.), **16.00** Zaolzie (mag.), **16.30** Ponad czasem (s.), **17.15** Laureaci Katowickiego Przeglądu Reportażu Telewizyjnego, **17.30** Bliżej natury (mag.), **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.20** Magazyn „Telewizyjna 1", **19.00** „American Pop (film anim.), **20.30** Telekurier (mag.), **21.00** Muppet Show, czyli Pokaz gwiazd (s.), **21.30** Aktualności, **21.45** Porozmawiajmy, **22.00** To jest temat (rep.), **22.15** Mroczne dziedzictwo (s.), **23.00** Country nocą (koncert).

■ TV POLSAT 1:

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Pokemon (s. anim.), **7.25** Power Rangers (s.), **7.50** Air America (s.), **8.45** Asy z klasy (s.), **9.35** Cud miłości (s.), **10.30** Po prostu miłość (s.), **11.30** 4x4 (mag.), **12.00** Czułość i kłamstwa (s.), **12.30** Życiowa szansa, **13.25** Najzabawniejsze zwierzęta świata (s. dok.), **13.50** Rodzina zastępcza (s.), **14.20** Twój lekarz oraz Wystarczy chcieć, **14.50** Power Rangers (s.), **15.15** Pokemon (s. anim.), **15.40** Fundacja Polsat, **15.45** Informacje, **16.10** Air America (s.), **17.00** Czułość i kłamstwa (s.), **17.30** Cud miłości (s.), **18.30** Graffiti, **18.45** Informacje, **19.10** Dziki księżyc (s.), **20.05** Życiowa szansa, **21.00** Prawdziwe kłamstwa (film USA), **21.30** Losowanie Lotto, **23.50** Era biznesu, **23.55** Informacje, **0.20** Puls biznesu, **0.35** Bumerang, **1.05** Kabaret, **2.05** Muzyka na bis.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 8 GRUDNIA

■ TC 1:

5.00 Kolory życia
6.00 Animals
6.15 Czas dla rodziny
6.40 Spostrzeżenia skądinąd
6.45 Świat motoryzacji
7.25 Śpiewnik domowy
7.30 Był sobie pewien... człowiek (s. animowany)
8.00 Bajki babuni (film anim.)
8.20 Wiadomostki ze świata
8.30 Sezamie, otwórz się III
10.15 Film o filmie: „Mach, Šebestová a kouzelné sluchátko" (dok.)
10.40 Poszukiwanie niebywałych skarbów (s. dokumentalny)
11.05 Nasza wieś (mag.)
11.25 Piosenki na grudzień
12.00 Wiadomości
12.05 Istnieją gwiazdy, które nie gasną
13.10 Film o filmie: „Babí léto" (dok.)
13.30 Skarby europejskiej przyrody (s. dok.)
14.25 Pomysły światowej mody III
14.50 Pogrzebane tajemnice (film USA)
16.20 Bezdroża medycyny (s.)
17.10 Droga na srebrny ekran
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 Pan Tau (film czes.)
18.35 Z życia zwierząt
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.45 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Maneż Bolka Polívki (rozryw.)
21.20 Bimboland (kom. franc.)
22.55 Wiadomości
23.00 Bramki, punkty, sekundy
23.05 Szaleję za tobą IV (s.)
23.30 Losowanie „10" szczęśliwych
23.40 Od zmroku do świtu (horror USA)
1.25 Przysięgam i obiecuję (s., 1/4)
3.00 Mała Odessa (film USA)
4.35 Trzymaj się!

■ TC 2:

5.00 Weekend z...
5.10 Bez immunitetu
6.00 Czarna, biała (dziennik publicyst.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 „21" (aktualności)
9.00 Kursy językowe
10.00 Rodzina z obowiązkiem szkolnym
10.30 Wielki wóz
11.00 Samolot (mag.)
11.50 TV Klub Niesłyszących (mag.)
12.20 Salon (mag.)
12.50 Georges Feydeau: Suszyć sobie głowę (teatr)
14.45 Reżyserzy (s. dok.)
15.45 Musica
15.55 Wielcy pisarze (dok.)
16.45 HC Witkowice - HC Stalowcy Trzyniec (hokej na lodzie)
19.30 Euronews
20.00 Jesienny ogród (teatr)
22.50 Głosy poezji
22.55 Katownia
23.50 Noc z Andělem
1.20 Wielka muzyka nocna
4.00 Ivan Kral - Dancing Barefoot (dok.)
5.00 Revival czeski
5.30 Spotkanie z Janem Burianem
5.55 Mała muzyka poranna.

■ NOVA:

4.28 Karuzela (teleturniej), **4.55** Zaryzykuj! (teleturniej), **5.35** Tajemniczy świat Alex Mack III (s. anim.), **6.00** Szopy (s. anim.), **6.30** Maluszki (s. anim.), **6.55** Czarujący świat Walta Disney'a (filmy anim.), **7.50** Dinozaur (s. anim.), **8.20** Pokemon (s. anim.), **8.50** Hollywoodskie Safari (s.), **9.40** Garnuszku, gotuj! (pr. kulin.), **10.25** „Funebrák" (kom. czes.), **12.00** Dzwońcie do dyrektora, **12.30** Vabank (teleturniej), **13.25** As (muz.), **14.30** „Šakalí léta" (muzical czes.), **16.45** Jag VI (s.), **17.35** Pogoda, **17.45** Perry Mason (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Czeski Słowik - Mattoni 2001, **22.05** Alaska w płomieniach (film USA), **24.00** Puszek (erot. talk show), **0.39** Pogodynka, **0.40** Dziennik (s. erot.), **2.25** „Fantom Morisvillu" (kom. czes.), **3.50** P. F., **4.30** „Funebrák" (kom. czeska).

■ PRIMA:

8.00 NHL Power Week, **8.35** Salon samochodowy, **9.15** Życie w ucieczce (s.), **10.55** Julia Lescaut (s.), **12.40** Rewir Wolfa III (s.), **13.35** Agenci ze świata przestępczego (s.), **14.25** Okrutna zima w górach (dok.), **14.55** Latający lekarze (s.), **15.45** Ślady w śniegu (film niem.-szwajc.), **17.30** Wielkie sprawy kryminalne XX wieku (s. dok.), **18.00** Kochasie, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli... (teleturniej), **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.), **19.55** „Roztomilý člověk" (kom. czes.), **21.35** Spełnione marzenia, **22.35** „Cesta kolem mé hlavy" (kom. czes.), **24.00** Cienie nad L. A. (s.), **0.50** Droga do sławy (s.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

NIEDZIELA 9 GRUDNIA

■ TC 1:

5.00 Atak Japończyków na Pearl Harbor (dokument)
5.15 Szczęście domowe
5.45 Fatalne chwile: „Ostravice 1981"
6.00 „My všichni školou povinní" (s.)
7.05 Z życia zwierząt
7.30 Bajkowy strych
9.30 Był sobie pewien... człowiek (s. anim.)
10.00 Obiektyw
10.45 Menedżerem własnego zdrowia
10.55 „Sanitka" (s., 1/11)
12.00 Wiadomości
12.10 Prognoza pogody
12.10 Szczęście domowe
12.40 Na ekranie
13.15 „Jak přišli kováři k měchu" (bajka)
14.15 Magazyn chrześcijański
14.50 Jasnoniebieski świat
15.15 „Děvčátko z venkova" (film czes.)
17.05 W poszukiwaniu zagubionego czasu
17.25 Kiedy powie się profesja
17.45 Marzenia Eugena Brikciusa
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 Koncert Adwentowy (2/4)
18.59 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.40 Bramki, punkty, sekundy
19.55 Losowanie Sportki
20.00 Czarne anioły (film czes.)
21.00 GEN - galeria elity narodu
21.20 Na ostro
22.00 Wiadomości
22.05 Bramki, punkty, sekundy
22.15 Kurier carski (film niem.-włos.)
23.45 Losowanie Sportki
23.50 Kinobox
0.20 Każdego dnia w akcji (s.)
1.00 Szaleję za tobą IV (s.)
1.25 Jeńcy (film ang.)
3.05 Podróżomania
3.30 Nasza wieś
3.50 Piosenki na grudzień.

■ TC 2:

6.50 Wiadomości TVS
7.10 Rodzina z obowiązkiem szkolnym
7.40 Pod korcem
7.55 Panorama
8.30 Kolory życia
9.30 Jeszcze jestem tutaj
10.00 Kraj znów bezimienny (dok.)
11.00 Wolna Europa (s. dok.)
11.45 Życie dziennikarki Lídy Rakušanowej
12.00 Czarne anioły (film czes.)
12.55 Poszukiwanie w głębinach (s. dok.)
13.45 „Zlatý kanar" (najlepsi tenisiści RC)
14.30 Studio sport
17.00 Party Brno 2002, czyli 12 lat demokracji (dokument)
17.25 Diabeł i panienka Jones (kom. USA)
18.55 Tydzień w świecie
19.15 Euronews
20.00 Wieczór tematyczny... Tajemnica Shakespeara
22.35 Dograne
23.20 Tygodnik ekonomiczny
23.35 Czerwony karzeł (s.)
0.30 Zimowa bajka (inscenizacja ang.)
3.25 Muzyka z Strahowa
4.00 Na ostro
4.40 Dziesięć wieków architektury.

■ NOVA:

6.10 Szopy (s. anim.), **6.40** Maluszki (s. anim.), **7.05** Czarodziejski świat Walta Disney'a (filmy anim.), **8.00** Dinozaur (s. snim.), **8.30** Pokemon (s. anim.), **9.00** Hollywood Safari (s.), **9.55** Garnuszku, gotuj! (pr. kulin.), **10.40** „Lucie a zázraky" (kom. czes.), **12.00** Siódemka (pub.), **13.00** Rady ptaka Loskutaka (porad.), **13.40** Prask!, **14.05** „Král Králů" (kom. czes.), **15.40** „Edward Scissorhands" (film USA), **17.40** Prognoza pogody, **17.50** Columbo (s.), **19.30** DTV, wiadomości sportowe, pogoda, **20.00** Złotko (rozryw.), **21.05** Strefa ucieczki (film USA), **23.05** Trzeci bliźniak (thriller kanad.), **0.42** Pogodynka, **0.45** Dobro przeciw złu (s.), **1.30** Kobiety (s.), **2.35** Do-Re-Mi, **3.20** Wygodne życie, **3.50** „Šakalí léta" (musical czes.).

■ PRIMA:

8.00 Rosyjska wojna (s. dok.), **9.00** Świat 2001, **9.30** „Rukavička" (film czes.), **11.30** Stockinger (s.), **12.25** Lampa Alladyna (dok.), **13.00** Niedzielna partia, **13.45** „Zítra to roztočíme, drahoušku...!„ (kom. czes.), **15.35** Nazajutrz znów wyjdzie słońce (film niem.), **17.30** Wielkie sprawy kryminalne XX wieku (s. dok.), **18.00** Receptariusz prima pomysłów (mag.), **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli... (teleturniej), **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.), **19.55** Rewir Wolfa V (s.), **20.55** Nikt nie jest doskonały, **22.00** Uśmiercające opętanie (thriller USA), **23.50** Rewolwer (film USA), **1.20** Niedzielna partia.

PONIEDZIAŁEK 10 GRUDNIA

■ TC 1:

5.05 Na ekranie
5.40 Menedżerem własnego zdrowia
5.50 Spostrzeżenia skądinąd
5.59 Dzień dobry z TC
8.25 Minuty XX wieku
8.30 Sezamie, otwórz się! III
9.00 Wiadomości
9.05 Wolna Europa (dok.)
10.00 „Konec básníků v Čechách" (film czes.)
11.45 GEN - galeria elity narodu
12.00 Wiadomości
12.10 Pomysły światowej mody III
12.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
13.10 Smutne pierwszeństwo
13.40 TV Klub Niesłyszących (mag.)
14.10 W poszukiwaniu zagubionego czasu
14.30 Starty
15.00 Na ekranie
15.30 Z życia zwierząt
16.00 Wiadomości
16.05 Tajemnicze przedszkole
16.40 Czułki
17.05 Kavky (dok.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Podróż w nieznane III (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Tutaj i teraz
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Było nas pięciu (s.)
21.10 Podróżomania
21.40 Fakty
22.20 Wydarzyło się...
22.35 Wydarzenia plus
22.50 Bramki, punkty, sekundy
22.55 Piękne zguby
23.25 Na całego
0.05 Wydarzenia w świecie
0.15 Cześć, Červený Hrádku!
1.15 Sport w świecie
1.50 Sława zwycięzcom
2.10 Bananowe rybki (talk show)
2.40 Praga sceną nauki (s. dok.)
2.55 Legendy muzyki folkowej i country
3.50 Starty
4.20 Sandy Brown i sekcja rytmiczna Orkiestry Gustava Broma.

■ TC 2:

5.05 Na ostro
5.55 Magazyn chrześcijański
6.30 Trzymaj się!
6.50 Wiadomości TVS
7.10 Tygodnik ekonomiczny
7.35 Tydzień w świecie
7.55 Panorama
8.30 TV Edukacyjna
8.55 Śpiewnik domowy
9.00 Dzień dobry z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
12.00 Dziewięć wieków archotektury
12.15 „Laterna magika" - życie z marzeniem (dokument)
13.15 Broń wirtualna (kom. włos.)
14.45 Czerwony karzeł (s.)
15.45 Aport
16.25 Sport w świecie
17.00 Sława zwycięzcom
17.15 Wspomnienia sportowe
17.25 Samolot (mag.)
18.10 Czarna, biała (dzienni publicyst.)
18.50 Tygodnik kulturalny
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Time out
19.40 Memorial J. Tormy w boksie
20.00 Pearl Harbor: Siedem świadków na przekór (dok.)
20.50 Spostrzeżenia skądinąd
21.00 „21" (aktualności)
21.30 „Návrat ztraceného ráje" (film czes.)
23.25 Reżyserzy (s. dok.)
0.25 O skarb Agnieszki Czeskiej (teleturniej)
1.05 Marzenia Eugena Brikciusa
1.10 GEN - galeria elity narodu
1.25 Anatomia kataklizmów (dok.)
2.10 Godziny nadliczbowe
2.30 „21" (aktualności).

■ NOVA:

5.55 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Ziemskie raje (dok.), **9.35** „Jak se dělá smích" (film czes.), **11.05** Alfred Hitchcock przedstawia (s.), **11.40** Bożek miłości (s.), **12.30** To morderstwo, napisała X (s.), **13.20** Tajemnicza kobieta (s.), **14.10** Dziki miesiąc (s.), **15.00** Zbuntowany anioł (s.), **15.45** Wyrocznia, **16.30** Wypożyczone życia (s.), **17.15** Właśnie teraz z regionów, **17.25** Karuzela (teleturniej), **17.55** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.30** Kobra 11 V (s.), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Nakręć to! (rozryw.), **20.35** Po prostu nadzwyczajna (film USA), **22.40** Tele Tele, **23.20** Skryta kamera (film USA), **23.55** Pogodynka, **1.00** „The Oblongs" (s. anim., 1/13), **1.30** MTV Live, **2.25** Wyrocznia.

■ PRIMA:

8.00 Las, który wchodzi w morze (dok.), **8.30** Słoneczny patrol X (s., 1/22), **9.20** Wspaniali i bogaci (s.), **10.05** Cześć, wujku lekarzu! V (s.), **11.05** Prima jazda - godzina gwiazd, **12.20** „Roztomilý člověk" (kom. czes.), **13.50** Simon i Simon (s.), **14.45** Knight Rider (s.), **15.45** Hunter VI (s.), **16.35** Manuela (s.), **17.30** Prima jazda, **17.50** Minuty regionu, **18.00** Sauna (talk show), **18.50** Prima TV, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli... (teleturniej), **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.), **19.55** Komisarz Rex II (s.), **20.55** Caruso show (talk show), **21.55** Ciernie (talk show), **22.45** Na temat!, **22.50** Obrazy śmierci (thriller kanad.), **0.35** Benzyna we krwi (s.), **1.30** Sauna (talk show).

KIBICE TROCHĘ ODPOCZNĄ OD PIŁKI RĘCZNEJ

Udany rewanż »7« Banika

Piłkarze ręczni Karwiny kontynuują szaleńcze tempo rozgrywek. W środku bieżącego tygodnia zmierzyli się oni w meczu 19. kolejki Interligi z trzecim w tabeli grupy zachodniej [...] riskiem Praga. Po początkowo wyrównanej walce złamali w II połowie opór tego zespołu, [...] kończąc go różnicą 13 bramek i biorąc rewanż za niespodziewaną porażkę (21:20) w [...]

■ **KARWINA - A. PRAGA 38:25 (18:14).** Ostatnie tegoroczne spotkanie na parkietach Banika nie przyniosło gry na zbyt wysokim poziomie. Bramkarz górników, Slabý, nie był w najlepszej dyspozycji, wobec czego goście dość długo utrzymywali równorzędną grę (4:2, 6:4. 10:6, 12:10, 18:14), a po przerwie jeszcze 21:19 (37. min.) i 22:20. Potem jednak prażanie zaczęli tracić siły i animusz. Między 40. a 48. min. karwiniacy wpakowali im **8 bramek z rzędu** (30:20) i nie było o czym dyskutować. Poprawił się Slabý w bramce, dzięki czemu zespół HCB już tylko w treningowym tempie poprawiał przewagę bramkową, zwłaszcza z nagłych wypadów (36:24, 38:25). Przypomnijmy, iż w 1. wzajemnym meczu Banik wygrał u siebie „tylko" 32:25. Trener Hargaš oszczędzał K. Heinza. Najlepiej na bramkę gości rzucali **Drobek - 8/1 i Konečný - 8/5 z 7 m;** Pozostałe gole strzelili: **T. Heinz - 6, Bednářík i Radczenko - po 4, Farář - 3, Titkow i Vašek - po 2, Prokopec - 1.** Dla pokonanych najwięcej Kubec i Brabec - po 6. Karne: 6/6 - 3/2. Widzów 550. Sędziowali Ondráš i Konečný. **Nast. mecz HIL dopiero 6. 2. 2002 w Pilznie** po przerwie spowodowanej przygotowaniami do ME (pod koniec stycznia w Szwecji). **Do kadry RC** powołani zostali z Karwiny: Galia i Slabý, bracia Heinzowie oraz Drobek i Farář.

Natomiast dziś rano odlatuje karwińska „7" do Hiszpanii na przedostatni mecz Ligi Mistrzów z tamtejszym Leonem. Pierwsze wzajemne spotkanie wygrał Banik 29:27, ale tym razem nie jest on faworytem. Gdyby [...] udało mu się wygrać, wówczas zapewniłby [...] sobie awans do ćwierćfinałów. Remis też dawałby jeszcze szansę, ale wówczas trzeba by było wygrać w ostatnim meczu w Moskwie... [...]

▲ **SPORTKA:** 6, 8, 9, 10, 46, 49, (17). **Nagrody:** III - 15 275 Kč (46), IV - 372 Kč, V - 71 Kč. **II LOSOWANIE:** 4, 11, 12, 30, 35, 47, (2). **Nagrody:** III - 15 969 Kč (44), IV - 387 Kč, V - 68 Kč. **SZANSA:** 928 076. **Nagrody:** II - 50 000 Kč (1), III - 5000 Kč (15), IV - 500 Kč, V - 500 Kč, VI - 20 Kč.

▲ *W 3. edycji republikowych zawodów o „Grand Prix Natural" w kulturystyce, które odbyły się 1 grudnia w Ujściu nad Łabą, Roman Wróbel z Bystrzycy, reprezentujący barwy Walmarku Trzyniec, uzyskał 1. miejsce w kategorii powyżej lat 35 oraz wygrał w klasyfikacji ogólnej wszystkich trzech kartegorii. Rywalizowało 29 kulturystów. Dla R. Wróbla był to pierwszy występ na arenie konkursowej po 3-letniej przerwie w treningach.* ***Fot. DANUTA BRANNA***

■ NASZA OFERTA

● **ŁYŻWIARSTWO FIGUROWE. Mistrzostwa RC seniorów** - dziś od godz. [...] i jutro od 11 w Karwinie.

● **HOKEJ. EKSTRALIGA** - **dziś o godz. 17** (transm. w TVC od 16.45): **Witkowice - Trzyniec** (poprz. 1:2 i 4:2). **Jutro: Kladno - Hawierzów** (1:8 i 4:5).

● **PODNOSZENIE CIĘŻARÓW. [...] Trzyńca i Mem. Karola Czółki.** Tradycyjny [...] konkurs w dwuboju - dziś od godz. 15.30 w [...] li STaRS-u (sala zapaśników). Rywalizują [...] czyźni i juniorzy z RC i RS, których wyniki przeliczane będą na punkty wg tabeli Sinclaira. W poprzednich dwu edycjach triumfował Mirosław Cichy z B. Hawierzów.

● **SIATKÓWKA:** Jákl Karwina - Hos[...]tialkowa. II liga męż. - dziś od godz. 10 i 14 w SP „Družby".

● **ŚLIZGAWKA. BOGUMIN: sobota i niedziela:** 14.20-16.00 i 17.00-18.30. **CZ. CIESZYN: sob. i niedz.** 14.00-16.30; **pon.** 15.00-16.40. **TRZYNIEC: niedz.** 9.30-11.00. **HAWIERZÓW: niedz.** 13.30-15.10 i 16.00-17.40. **ORŁOWA: sobota** 10.30-13.00; **poniedziałek i wtorek** 9.30-11.00.

Polonijne Igrzyska Zimowe

„Na podstawie decyzji Komitetu Organizacyjnego Polonijnych Igrzysk Zimowych Beskidy 2002 informujemy, że Igrzyska odbędą się w dniach 1-6 marca 2002 na trasach i obiektach sportowych Szczyrku, Wisły, Cieszyna i Bielska-Białej" - powiedział naszej gazecie Antoni Łacek z ZG PZKO.

Rywalizacja przebiegać będzie w konkurencjach: biegi narciarskie, narciarstwo alpejskie, snowboard, łyżwiarstwo oraz saneczkarstwo. Liczba zawodników, traktowanych ulgami finansowymi, będzie ograniczona. Dokładne informacje co do liczebności ekipy zaolziańskiej organizatorzy podają do 20 grudnia. Cena pobytu kształtuje się w wysokości 50 USD. Organizatorzy wyjazdu naszej reprezentacji - Sekcja Sportu i Turystyki przy współpracy z Kongresem Polaków sugerują wszystkim chętnym branie udziału w zawodach narciarskich organizowanych na naszym terenie i w przygranicznych miejscowościach Polski - dotyczy to na razie biegaczy - jako formę eliminacji. Najbliższą konkurencją biegową jest w przyszłym tygodniu Bieg „O Gorolski Bruclek" na Kubalonce. Dla alpejczyków eliminacje przeprowadzone będą w pierwszych miesiącach przyszłego roku, np. Zjazd Gwiaździsty. Szczegółowych informacji zasięgnąć można pod nr. telefonu 0659/711582 (A. Łacek) lub na stronach internetowych www.beskidy 2002.pl. (jb)

Łatwy mecz HCO

II LIGA HOKEJA: F-M - ORŁOWA 1:4 (1:2, 0:1, 0:1). Dla lidera było to raczej łatwe spotkanie. Gospodarze nie stanowili większego zagrożenia pod bramką Jurečki, który zaliczył kolejny bardzo dobry występ. Goście byli znacznie skuteczniejsi w realizacji sytuacji podbramkowych. W 6. min. prowadzenie dla HCO zdobył **Piecha** (as. Petr Balajka), gospodarze wyrównali w 11. min. z kija Syřinka. Potem gole strzelali już tylko przyjezdni: 13. **Ryšánek,** 31. **Řeřicha,** 60. **Grimm** (do pustej bramki). Sędziował Friedel, widzów 300. **Inne mecze 26. kolejki:** W. Bitesz - N. Jiczyn 3:4, Kromierzyż - Ostrawa 5:0, Brzecław - Uniczów 4:2, Koprzywnica - Szternberk 3:4 itd. **Lokaty:** 1. Orłowa 59, 2. N. Jiczyn ... 11. W. 52, 3. Szternberk 50, 4. Kromierzyż 42, ...11. W. Bitesz 22, 12. Koprzywnica 15 pkt. **Jutro o godz. 17.00:** mecz na szczycie Nowy Jiczyn - Orłowa (poprzednio 6:5 w dogr. i 6:2). (jb)

■ SPORT POLSKI

❒ **KOSZYKÓWKA. Puchar Korača:** Jekaterinburg - Prokom Sopot 81:87.**Euroliga:** Śląsk Wrocław - Malaga (Hisz.) 58:63.**Euroliga kobiet:** Parma - Gdynia 84:70.**Puchar Ronchetti:** Zaporoże - Wisła Kraków 85:46.

❒ **SIATKÓWKA. TOP Teams Cup:** Bydgoszcz - Dynamo Odessa 3:0; Cz. Budziejowice - Częstochowa 0:3.

❒ **PŚ W BIATHLONIE, Hochfilze (Austria).** Kobiwty 7,5 km: 1. M. Forsberg (Szw.), ...15. Anna Stera-Kustusz (-2:35,9).**Wśród mężczyzn (sprint na 10 km):** 1. Ole Einar Bjoerndalen (Nor.) 27:23,1, ...46. Wiesław Ziemianin -3:27,7, 68. Wojciech Kozub -4:37,8, 91. Tomasz Sikora -6:10. **(Opr. jb)**

Wieści z pomostu sztangistów

■ **W ramach turnieju ciężarowców TOP 12 w Hawierzowie ogłoszeni zostali najlepsi sztangiści RC 2001 roku: 1. Petr Hrubý** (12. na ME; jako pierwszy w RC przekroczył w dwuboju magiczną granicę 400 pkt. Sinclaira; 7 razy poprawiał rekordy RC), 2. uchodzący za faworyta Zbyněk Vacura, syn byłego zawodnika HD Bogumin (obaj B. Sokolow), 3. Petr Sobotka (Ol. Praga - członek drużyny B. Hawierzów). -c-

■ **Dobiegła końca I liga kobiet w podnoszeniu ciężarów.** Po raz 9. z rzędu(!) triumfowała drużyna **Sokoła Ostrawa,** w której szeregach, prócz najlepszej sztangistki RC - Radki Ševčíkowej, występuje m.in. Ester Cicha z Bogumina. **Dalsza kolejność:** 2. Olimp Praga, 3. N. Hrozenków, **4. HD Bogumin A** itd. Rywalizowało 7 zespołów. **(f)**

■ **W ubiegłych dniach zakończyły się też rozgrywki w II lidze mężczyzn.** Zwycięzył w nich zespół **KS HT JK Animals Trzyniec** przed Sokołem Brno-Obrzany, Holeszowem itd. Członkami zwycięskiej drużyny byli: Roman Smolon, Zdenek Mrózek, Marek Bilko, Wacław Gajdzica, Josef Kvapil i Luděk Wollner. Podopieczni trenera **Jana Cymorka** ponownie jednak nie wezmą udziału w barażu o awans do I ligi, bowiem zespół byłoby trzeba wzmocnić dwoma-trzema dobrymi sztangistami, a na to na razie nie stać trzyniecki klub. Może w przyszłym roku... (cf)

■ **Juniorzy B. Hawierzów** wygrali wszystkie dotychczasowe 3 rundy ligowe w swej kategorii i dziś walczą w Pradze o tytuł drużynowego mistrza RC. Gdyby im się udało, byłby to pierwszy wypadek w historii klubu, kiedy w tym samym roku triumfowaliby zarówno seniorzy, jak i juniorzy Banika. Przypomnijmy, iż asem zespołu jest Tomasz Matykiewicz. (c)